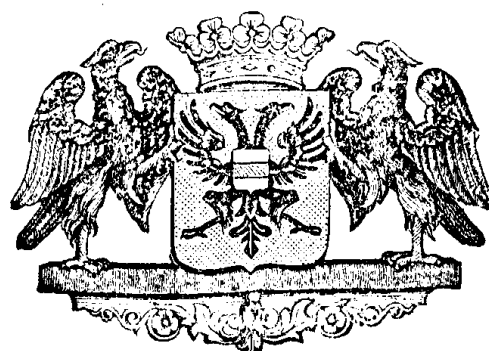


## GRONINGER



## COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De STAATSRaad, GOUVERNEUR van de Provincie Groningen brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de Passagie met Rijtuigen langs den weg van SLOCHTEREN naar NOORDBROEK, van den 13den dezer, tot nadere bekendmaking zal zijn GESTAMPD; zullende echter deze Stremming niet van toepassing zijn op die VOERTUIGEN, welke na evengemelden dag zullen moeten gebezigd worden tot Vervoer van VELDVRUCHTEN, welke alsdan nog TE VELDE mogten staan.

De Staatsraad, Gouverneur voorn.:

GRONINGEN, 6 October 1845.

RENGERS.

## NOTIFICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN van de Provincie Groningen brengen bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat, in gevolge besluit van Zijne Majesteit den Koning, van den 15den Augustus 1845, no. 78, op het gedeelte NIEUWEGRINDWEG van APPINGEDAM naar SLOCHTEREN DRIE TOLLEN zijn geplaatst; zijnde bij dat besluit tevens het TARIEF der te ontvangen TOLGELDEN vastgesteld; voorts, dat de PUBLIEKE PASSAGIE van voorsch. WEG zal worden OPENGESTELD op DONDERDAG, den ZESTIENDEN dezer maand, en dat op dien dag met het HEFFEN der TOLREGTEN, naar gemeld Tarief, een' a a n v a n g zal worden gemaakt.

Aldus gedaan in de Vergadering van GEDEPUTEERDE STATEN, op Dingsdag, den 7den October 1845.

Mij bekend,

De Griffier der Staten: H. A. SPANDAW.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen gedenken, onder nadere goedkeuring, door den Heer Mr. S. C. H. PICCAROT, Notaris in het Kanton Pehela, ten overstaan van den RENTMEESTER der STADS VEENEN, op WOENSDAG, den 15den October 1845, des morgens te tien uren, ten Huize van den Logementhouder R. H. MIDDEL, te Oude Pehela, publiek aan de meestbiedenden te verkoopen: DE STADS VIERDE TURF, welke dit jaar in de Pehela gegraven is, en wel in zes perceelen, te weten: I. van het Nieuwe Diep tot aan het Middellste Verlaat. II. Van daar tot aan het bovenste Verlaat. III. Van no. 32 tot en met no. 47. Nieuwe Plaats, Zuidkant. IV. Van no. 48 tot en met no. 67. Nieuwe Plaatsen, Zuidkant. V. Van no. 68 tot en met 71. Nieuwe Plaats, Zuidkant, met den Nieuwen Zuider Aanleg en ten Zuiden deuzelven. VI. Van no. 13 tot en met no. 62. Nieuwe Plaats, Noorkant, met den Nieuwen Noorder Aanleg en Hoelmannsmeer.

De Conditien van Verkoop zullen vier dagen bevorens, ten Huize van Verkoop, ter lezing liggen.

GRONINGEN, 6 October 1845.

Burgemeester en Wethouders:

Bij ongesteldheid van den Burgemeester,

De Wethouder H. W. VAN GIFFEN.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:

J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen gedenken, onder nadere goedkeuring, door den Heer J. J. DE BÉCOURT, Notaris, residierende te Wildervank, ten overstaan van den RENTMEESTER der STADS VEENEN, op DONDERDAG, den 16den October 1845, des morgens te 10 uren, in de Schuur staande in de Wildervank, bij het Huis Barreveld, publiek, aan de meestbiedenden te verkoopen: DE STADS VIERDE TURF, welke dit jaar bijlangs het Nieuwe Stads-Kanaal, op de Stads-plaatsen aldaar, enz. gegraven is, en wel in twaalf Perceelen, te weten: I. in de 60 Roe ten Zuiden van den 2den Mond van Gielen, en in de 60 Roe ten Zuiden van den Mond van Bonnen. II. Stads-Kanaalster plaatsen van no. 2 tot en met no. 18. III. Dezelfde plaatsen van no. 19 tot en met no. 26. IV. Als voren, van no. 27 tot en met no. 30. V. Als voren, van no. 31 tot en met no. 34. VI. Als voren, van no. 35 tot en met no. 42. VII. Als voren, van no. 43 tot en met no. 48. VIII. Als voren, van no. 49 tot en met no. 52. IX. Kijlplaatsen achter den eersten Afdraai van het Stads-Kanaal, no. 2, 3 en 4, Afdraai van het Kanaal Noord- en Zuidkant, achter den tweeden afdraai, 1ste opsplitsing, no. 1, 2, 3, 4 en 5, in de 60 Roe tusschen den Mond van Buinen en den afdraai van het Kanaal no. 1, 2 en 3, in de 30 Roe, no. 1 en 2. X. Noordzijde van den Mond van Drouwen, no. 1 en 2. XI. Aan den Westkant van het Stads-Kanaal, tusschen den Mond van Drouwen en Buinen, no. 1, 2 en 3; en XII. Oostkant van het Stads-Kanaal, achter den 2den afdraai, 1ste Opsplitsing, no. 1 tot en met no. 7, alsmede in de 30 Roe Oostkant, no. 1 en 2.

De Conditien van Verkoop zullen, vier dagen bevorens, in het Huis Barreveld ter lezing liggen.

GRONINGEN, 6 October 1845.

Burgemeester en Wethouders:

Bij ongesteldheid van den Burgemeester,

De Wethouder H. W. VAN GIFFEN.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:

J. H. M. HORA SICCAMA.

De SECRETAIRS van CURATOREN der HOOGESCHOOL te Groningen verwittigt de belanghebbenden, dat hij ter ONTVANGST van het REGT, bij Koninklijk besluit van den 13den October 1836, no. 91, vastgesteld en te voldoen om toegelaten te worden tot de REGENSIE als STUDENT, zal vaceren in het LOKAAL der AKADEMIE, op MAANDAG, den 20sten dezer, des voormiddags van tien tot twaalf uren en des namiddags van drie tot vijf uren.

GRONINGEN, 10 October 1845.

De Secretaris voornoemd:

Mr. J. H. GEERTSEMA, Cz.

## EGYPT.

ALEXANDRIE, 19 September.

De minister van financiën is voor den tijd van 3 maanden van zijnen post ontzet en veroordeeld, om dien tijd in de citadel door te brengen, als hebbende Zijne Excellentie zich, naar men zegt, met bedriegelijke bedrijven ingelaten en daardoor des Onderkonings ontevredenheid zich op den hals gehaald.

## ITALIE.

VAN DE GRENZEN, 25 September.

De beweging in de R.-Catholijke kerk, die van Duitschland is uitgegaan, schijnt tegenwoordig zelfs in Italië eenigen weerklink te vinden. De Romeinsche regering, bij welke het denkbeeld van wereldlijke en geestelijke magt steeds een en hetzelfde is, heeft zich niet alleen door de wijze, waarop zij jegens hare onderdanen te werk gaat, maar ook door de ondersteuning, die zij door de aan haar ondergeschikte organen, aan de alleenheerschende verleent, bij het beschaafde en verlichtste gedeelte des volks gehaat gemaakt. Men hoort derhalve niet zelden de verklaring, dat eene verbetering van den ongunstigen toestand van het Iberische schiereiland, een wettelijke vooruitgang, tot de onmogelijkheden behoort, zoo lang men niet van de Jezuïten en de wereldlijke magt der Pausen ontslagen is. In dien zin zijn zelfs eenige, waarschijnlijk op Maltha gedrukte, brochures in het licht verschenen, die, met verwijzing op de nieuwe kerk in Duitschland, de Italianen uitnoodigen, om zich aan de hiërarchie te onttrekken en eene eigene kerkelijke gemeenschap te vormen. Men kan zeker niet verwachten, dat deze oproeping in een land, waar de geestelijkheid een' zoo grooten invloed uitoefent, van eenig gevolg zal zijn; doch reeds deze beginselen behooren tot de teekenen des tijds, welke alle aandacht ver-

dienen. — Aan den anderen kant ontwikkelen de Jezuïten voortdurend eene groote bedrijvigheid, die nog daardoor verhoogd wordt, dat zij aan sommige hoven eenen belangrijken invloed bezitten, waarvan zij gebruik maken, om het openbaar onderwijs naar hun stelsel te vormen en mannen, die verdacht worden van vrijzinnige beginselen aan te kleven, uit hunne posten te verdringen en te vervolgen. Hun hoogmoedig gedrag, hunne inmenging in de familiën en andere ergerlijke geschiedenissen, waartoe zij in den laatsten tijd aanleiding hebben gegeven, hebben hen intusschen in de oogen des volks zeer benadeeld.

## NOORWEGEN.

CHRISTIANIA, 23 September.

Eene zaak van het uiterste gewigt, te weten het ter verantwoording roepen van een' der ministers, houdt hier tegenwoordig de algemeene aandacht gespannen.

Den 4den December 1843 had de Koning, op voordragt en onder het contresign van den minister van financiën, den staatsraad Vogt, eene ordonnantie uitgevaardigd, tot het provisioneel leggen van een vrij hoog regt van invoer op het ruwe en het oude ijzer, artikelen, waarvan de invoer in Noorwegen tot dusverre vrij van alle tolgregt was geweest. De Odelsthing (het wetgevend committé van de Storting) heeft dezen maatregel als onwettelijk en met de staatsregeling in strijd beschouwd, alzo er zonder toestemming van de wetgeving geene nieuwe tolgregten of verhooging van de bestaande mogten worden uitgeschreven. De Odelsthing heeft alzo aan de Storting voorgesteld, om den minister Vogt deswege voor het Rijkshof (Rigsregt) ter verantwoording te dagvaarden. Dit voorstel is door de Storting, in de vergadering van den 15den September l.l., met 55 tegen 36 stemmen aangenomen. Den 17den daaraanvolgende heeft de Storting het Rijkshof bij ordonnantie bijeengeroepen, en onmiddellijk daarop, bij geslotene deuren, den heer Lons, advocaat bij het hoog geregtshof, tot eischer voor het Rijkshof gekozen.

Den 22sten heeft het Rijkshof zijne eerste zitting gehouden. Dit hof, zamengesteld uit al de leden van het hoog geregtshof, al de hoogleraren van de regts faculteit van de universiteit van Christiania en al de regtsgeleerde leden (retskyndige Medlemmer) van de Storting, was geheel voltallig. Tot voorzitter heeft het gekozen den staatsraad Schjeldtze, voorzitter van het hoog geregtshof. De voorzitter de leden van het hof, die verneemen mogten redenen te hebben, om zich van het zitting nemen te verschoonen, uitgenoodigd hebbende, om deze kenbaar te maken, heeft enkel de heer Hansen, lid van de Odelsthing, hiervan gebruik gemaakt, op grond, dat hij het was, die het eerst het voorstel had gedaan, om den minister Vogt in staat van beschuldiging te stellen. Deze reden is door het hof gegrond bevonden. Daarna heeft het hof zijne zitting verdaagd tot op den 25sten September, tegen welken dag de beschuldigde minister opgeroepen zal worden.

## DENEMARKE.

KOPENHAGEN, 4 October.

In het zuiderdal van IJsland heeft de vuurberg Hecla den 2den September eene uitbarsting te weeg gebracht, nadat die berg nu 19 jaren bijna volkomen in rust gebleven was. In het westen, noorden en oosten des eilands gevoelde men gelijktijdig eene aardbeving. Op IJsland zelf, op de Faroe-eilanden, ja zelfs op Pomone, het grootste der Orkneys aan de noordkust van Schotland, is eene menigte naar fijnen puimsteen gelijkende en door den vuurberg uitgeworpen asch gevallen.

## DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

KONINGSBERGEN, 4 October.

Men bespeurde hier in den nacht van den 1sten en 2den October eene ligte vorst, waarop des daags hagel- en regen-vlagen met enkele zonnestralen afwisselden. Des avonds echter ontlaste zich een verschrikkelijk onweder boven de stad en de omstreken. De bliksem sloeg in de kerk te Seligenfeld, ten gevolge waarvan het geheele gebouw tot op de muren na afbrandde. Ook in andere naburige plaatsen rigtte het onweder meer of min grootere schade aan enkele gebouwen aan.

MARBURG, 5 October.

Dezer dagen is in onze stad het opperhoofd van eene herdoopers-gemeente gevat. Men zeide, dat hij verscheidene volwassene personen in de vallei van de Lahn herdoopt had. De politie-dienaren vonden hem, terwijl hij in zijn huis het avondmaal aan zijne aanhangers toediende.

BERLIJN, 7 October.

Berigten van de Poolse grenzen hangen wederom eene treurige schilderij op van de gesteldheid van zaken in Polen; de verbanningen naar Siberië of den Kaukasus zijn aan de orde van den dag; nauwelijks zijn de gevangenis-sen der hoofdstad geleidigd, of zij worden met nieuwe ongelukkigen opgevuld. Daarenboven is de oogst nagenoeg mislukt, zoodat men zelfs voor hongersnood beducht is.

De berigten uit Lucern bevestigen, dat de heer Leu, de groote voorstander der Jezuïten, zich zelven heeft doodge-schoten. Vele inwoners zijn alzo aldaar onschuldig gevangen gezet.

MENTZ, 7 October.

De aankomst van Kerbler in de kleine stad Germersheim, nabij Worms, heeft er tot zware wanordelijkheden aanleiding gegeven. Na het uitspreken eener in het oog van de Roomsche-Catholijken oproepende redevoering, zijn sommigen dezer de hervormers te lijf gevallen. De politie is vergeefs tusschen beiden getreden; door steenworpen aangevallen, hebben Kerbler en zijne vrienden, en de politie met hen, in aller ijel op de stoomboot moeten vlugten, die, zeer gelukkig voor hen, juist voor de stad ter afvaart gereed lag.

MÜNSTER, 7 October.

Eergisteren is de onverwachte tijding van den dood van den veldmaarschalk-luitenant baron Droste von Vischering hier ontvangen; dit is de tweede broeder, dien de aartsbisschop van Keulen sedert vier weken verliest. Wat den prelaat aangaat, deze is altijd in denzelfden lijdenden toestand, tusschen leven en dood. Men heeft hem den dood van zijnen ouderen broeder verzweigen.

FRANKFORT, 8 October.

Naar men verneemt, is er sprake, om een groot Roomsche-Catholijk genootschap op te rigten, welks medelieden zich tot bepaalde jaarlijkse bijdragen zullen verplichten; uit deze bijdragen zou een fonds tot ondersteuning van schrijvers, die een vast inkomen trekken en aanspraak op pensioen erlangen zouden, en tot het oprigten eener groote Roomsche-Catholijke Zeitung worden gevormd. De hoofdzetel van dit genootschap zou in de hoofdstad van een' Zuid-Duitschen staat gevestigd worden. Als de plaats, waar het voorgenoemde dagblad verschijnen zoude, noemt men Mentz. Voor deze dagblad-onderneming zou reeds door adellijken aan den Nederrijn eene deelneming ten bedrage van 20,000 guldens zijn verzekerd.

— Naar men verneemt, is de formele stichting eener Duitsche-Catholijke gemeente in Mentz te verwachten. Dit zelfde zoude ook spoedig in verscheidene steden van het hertogdom Baden het geval worden, alwaar zich dergelijke vereenigingen nu reeds in Mannheim, Heidelberg en Pforzheim gevormd hebben. Het verschijnen van Koyne in het zuidwestelijk Duitschland heeft, en dit is niet te miskennen, met eene wezenlijk electrieke kracht gewerkt, en de gemoeieren aangegrepen.

— De Beijersche regering heeft, bij rescript van het ministerie van binnenlandsche zaken, het gebruik van stalen pennen in officiële stukken verboden.

— Men schrijft uit Leipzig, van den 21sten October, aan

de Köln. Zig.: Onze mis neemt voor alle takken van nijverheid een gunstiger aanzien. Het plotseling bankroet van het vorstendom Anhalt-Koethen heeft echter in de financiële wereld eenige ongerustheid gebaad. Eenige onzer bankiershuizen vreezen, dat zij door deze zaak groote verliezen zullen lijden. De zaak heeft zich aldus toegedragen. Het Gouvernement van Koethen, bij den heer R. eene nieuwe leening willende aangaan, liet voorloopig de coupons gereed maken; het toestemmend antwoord niet spoedig genoeg komende, om in de dringende behoefte van de schatkist te voorzien, disconteerde de minister van financiën de nieuwe bewijzen bij onderscheidene bankiers dezer stad; kort daarop echter ontving men van het huis R. een weigerend antwoord, en thans geeft de Staat geen 25 pCt., eenigen zeggen zelfs geen 10 pCt. dividend aan zijne schuldeischers.

— De Dorfzig. deelt mede, dat te Leipzig het eerste ontwerp van eenen Christelijk Catholijken Catechismus in het licht verschenen is. Hij is verdeeld in 3 deelen: over de geboden, over het geloof, over de deugd. Als sakramenten worden genoemd de doop en het avondmaal, en als tijd van confirmatie wordt het 14de levensjaar bepaald.

— Volgens brieven uit Weenen, zouden de plannen der opstandelingen in den Kerkelijken Staat niets minder dan radicaal zijn; de door hen te kennen gegeven wensch had veeleer de strekking, om onder de Oostenrijksche heerschappij te komen, daar zij het lot van hunne naburen, de Lombarden en Venetianen, benijden. Zonder twijfel echter was dit voorgeven niets anders, dan een valstrik, om de bevolkingen des te gemakkelijker te misleiden; later zouden de opstandelingen niet nagelaten hebben, het mom te laten vallen en zich in hunne ware gedaante te vertoonen.

— In Oostenrijk wil men, dat eene verandering in de censuur op handen is; men zoude de Oostenrijksche drukpers eenigzins ontboeien.

— Blijkens eenen brief uit Neurenberg, betoont de Keizerin van Rusland overal op haren togt veel vrijgevigheid, die aanmerkelijk afsteekt bij de karige geschenken der Koningin van Groot-Brittannië gedurende hare Duitsche reis.

— Een Zweedsch dagblad deelt eene uitvinding mede, die, als zij op de proef deugdelijk bevonden wordt, den landlieden van groot nut kan zijn. Men verzamelt in het woud eene zekere hoeveelheid varenkruid, verbrandt dit, en zamelt de asch zoo op, dat zij geene vreemde aardige zelfstandigheden, als aarde, zand, kies, enz. onthoude, en roert haar dan in water, totdat het mengsel aan een lijvig deeg gelijk wordt, dat men tot ballen, ter grootte van appels, kneelt, die men aan de zon laat droogen. Deze ballen vervangen de zeep volkomen, zij maken niet slechts het linnen wit en schoon, maar geven ook aan hetzelfde eene voor het oog aangename blaauwachtige tint; ook zetten zij aan het linnen geen' zoo onaangename reuk bij, als doorgaans de zeep, indien niet het waschgoed herhaaldelijk wordt uitgespoeld.

Van den 9den. In Rijnhessen worden nog voortdurend aanzienlijke hoeveelheden aardappelen, tarwe, meel en drooge eetwaren tot verzending naar Holland ingescheept, als ook naar den Elzas en Zwitserland. De prijzen zijn nog altijd stijgende, in de jongste dagen stond te Mentz de tarwe 13½ u ½ gulden, rogge 9½ gl., gerst 7½ gl. De geldschaareshheid stremde nog eengermate de graanspeculatie. De Fransche regering zal, naar men verneemt, eerstdaags eene aanzienlijke tarwe-leverantie aanbesteden, die vermoedelijk in Rijnbeijeren en Rijnhessen zal aangeschaft worden.

## GROOTBRITANNJE.

LONDEN, 9 October.

Er heeft zich eene maatschappij gevormd om een' atmosferischen spoorweg aan te leggen, welke door verscheidene straten van Londen zal loopen, langs wegleidingen, welke door ijzeren bogen zullen ondersteund worden. Deze linie zou ten doel hebben, al de Londensche stations te vereenigen en een middel van gemeenschap te vormen tusschen de havens van Londen, Liverpool, Bristol, Southampton, enz.

— De uitgestrekte werkplaats der heeren wagenmakers Kingwell and Wicks, in Crownstreet alhier, is gisteren namiddag, benevens een' grooten voorraad van werkhout door brand vernield.

— Het getal brieven, laatstleden Zaterdag met de West-indische maal naar het algemeen postkantoor alhier ter verspreiding overgebracht, bedroeg ongeveer tachtigduizend.

— Onze tolbeambten hebben onlangs een aanzienlijk getal Romeinsche cameën, Fransch mozaïekwerk en andere voorwerpen van kunst, welke men zonder betaling der regten ingevoerd had, in beslag genomen. De waarde van deze zaken wordt op 4000 p. geschat.

— De invoer van vee en andere levensmiddelen in deze hoofdstad van het vasteland blijft onafgebroken aanhouden; er zijn, onder anderen, nog deze week, door de stoomboot de Ocean, van Rotterdam aangebragt 220 schapen, 26 ossen, 19 koeijen en 2 kalveren, benevens de gewone groote hoeveelheid boter, kaas en andere voortbrengselen van Nederlandschen grond.

— Men schrijft uit Lerwich (Schetlandsche eilanden), dd. 22sten Sept.:

J. I. Donderdag bezocht eene overgrote school walvischen Queenallhay, die met alle vertoon van vreugde werd begroet. Op het oogenblik, toen de kreet: „er komen walvischen!" gehoord werd, liep alles plotseling naar den oever uit. Sloepen werden bemand, bijlen op schouder genomen, harpoenen aangevat, messen gegrepen, oude houwelen, schoppen, spaden, mokers, lamers, koevoeten en al wat maar als wapen dienen kon, in beslag genomen. Daar sloeg de riemslag plussend in het zilte nat, en de opgestroopte armen der roeijers zetten zich in beweging. Welk een tafereel vol leven en boeiende belangwekkung! Het toebrengen der doodelde slagen, het indrijven der snorrend uitgeworpen harpoen, het woedend snuivend opschieten der vervaarlijk groote school walvischen en de stuiprekkende doodsangsten der snevende monsters, alles zich vereenigende in een tafereel, dat ongewone belangstelling verwekken moest. Het moordgevecht hield twee uren aan. Eindelijk werd een lange algemeene triomfkreet door de overwinnende Schetlanders aangeheven, die het oog over 1540 walvischen lieten weiden! Welk een vangst! welk een tooneel! Geene taal kan het beschrijven, en iedere poging daartoe zou ijdel zijn. Geen visch ontkwam, — allen lagen als gesneuvelden op één' grooten hoop. Eenige der jonge lieden, terwijl zij in ondiep water op de school walvischen jagt maakten, sprongen uit hunne booten, en plaatsten zich te paard op de vischgedrochten, zoo met hen naar het strand rijdende. De geschiedenis der walvischvangst in Schetland levert geen voorbeeld op van zulk eene groote vangst, in zulk een ongelooflijk kort tijdsbestek. De visschers stellen zich voor, eene goede som gelds, als de vrucht van hunnen arbeid, in te oogsten.

— De bisschop van Exeter heeft dezer dagen aan de geestelijkheid van zijn bisdom eenen herderlijken brief gerigt, om hen aan de acte van het parlement te herinneren, welke aan de godsdienst-leeraars verbiedt, in eenige handels- of industriële onderneming deel te nemen; en hun geveelgelyk te doen weten, dat zij zich te onthouden hebben van alle spoorweg-speculatie, van het deelnemen tot vorming van nieuwe compagnien als directeurs, of onder welken titel ook.

— Het getal der nieuwe spoorweg-ontwerpen, welke aan het committé van het ministerie van koophandel moeten voorgelegd worden, alvorens naar het parlement in zijne



aanstaande zitting te worden verzonden, belooft dat van 399, vertegenwoordigende een kapitaal van 390,290,000 £. De daarvoor reeds gedeponeerde fondsen bedragen bijna 29 miljoen ponden st.; buitendien zullen op de Engelse markt nog komen 70 vreemde spoorweg-ontwerpen, te samen vertegenwoordigende een som van 197,280,000 £.

Men berigt, dat de heer *Wheatstone*, uitvinder van den electrieken telegraaf, een' toostel van dezen aard vervaardigd heeft, om Frankrijk met Engeland, ongeacht de hindernis der zee, in gemeenschap te stellen, en dat deze toostel vóór den afloop van twee maanden zal opgericht zijn, en in werking kunnen zijn. Er zal dan afgrond noch verwijdering meer bestaan. Parijs en Londen zullen elkander aanraken.

#### PARIS, 9 October.

Den 6den Oct., bij gelegenheid van den verjaardag des Konings, zou een groot concert plaats hebben, maar de bedroevende berichten uit Algerie hebben het hart van Z. M. met smart vervuld, zoo dat hij bevel gegeven heeft, dat het geen' voortgang zal hebben.

Al de tijdingen uit Algiers bevestigen de reeds door ons vermelde bijzonderheden aangaande de droevige nederlaag, welke de Franche troepen in de omstreken van Tlemcen, op de grenzen van Marokko, geleden hebben. Van de 450 man hebben slechts 10 dezelve overleefd! Zoo als te begrijpen is, hebben deze tijdingen in Frankrijk een' pijnlijken indruk gemaakt; dadelijk is de ministeraaf bijengeroepen. Twaalf duizend man zullen onmiddellijk ingescheept worden en de maarschalk *Bugeaud* zal weder naar Afrika vertrekken. Het *Journal des Débats*, dat deze berichten uit den *Messenger* overneemt, voegt er bij, dat des noods deze troepen in Marokko kunnen binnendringen, om er *Abd-el-Kader* te achtervolgen. Hetgene men nu bovenal in Frankrijk wenscht, is, dat men zich eindelijk moge meester maken van den emir.

Een Fransch reiziger, de heer *de Laval*, heeft dezer dagen aan den heer *Champollion* geschreven, om hem eenige bijzonderheden mede te deelen wegens de reistogten, welke hij thans in Woest-Arabië doet. Hij beschrijft Kербela, eene der heilige steden, alwaar het hem, zegt hij, niet anders, dan als Kurdisch hoofdman vermomd, gelukt is binnen te dringen. Vóór hem was geen Europeër er nog geweest, slechts hadden de buitenwerken der stad door eenige Engelschen bezigtigd kunnen worden. De twee moskeën van *Hassein* en *Abbas* zijn de schoonste der Muzelmansche wereld. Het koepeldak van het eerste dezer gebouwen is opgemetseld met koperen bakstenen, en met gouden platen belegd. De wanden zijn van verglaasde tichelstenen, en geheel het binnengevel is aangevuld door spiegels met afgeslepen randen, aan parelsnoeren hangende, en met parelen hangstukken versierd. Het graf van den Iman *Hassein* is van onmetelijken rijkdom. Kербela is bij voorkeur de stad voor de sekten der Scyten, en de rijkste personaal van Perzië en Arabië vermaken aan beide moskeën geldsommen, ten einde na hunnen dood in dezelve begraven te worden. Jaarlijks brengt eene karavaan, welke men de karavaan der dooden noemt, uit alle oorden van Perzië eene zeer groote hoeveelheid met kamfer gebalsemde lijken, bestemd om bij *Hassein* en *Abbas* te rusten.

Van den 8sten. Heden morgen heeft de Koning eene revue gehouden over de troepen op het plein der Tuileriën. Door het schoone weder uitgelokt, was eene talrijke menigte toegesnel, om getuige van dit schouwspel te zijn. Z. M. was vergezeld van den hertog van *Nemours*, den maarschalk *Soult* en een' schitterenden staf. De huzaren, de dragonders, de artillerie en de verschillende regementen infanterie defileerden in de volmaakte orde; dit alles leverde een prachtig gezicht op, maar niets was belangrijker te zien, dan het loopen in den gymnastieken pas, en het alsdan te gelijker tijd manoeuvreren, dat met eene verwonderlijke juistheid geschiedde. Z. M. schoen zeer voldaan over zijne ontvangst bij de talrijke toeschouwers, die hem aanhoudend met het geroep van *leve de Koning!* begroetten.

De troepen trokken te half twee af; toen het 13de linie-regement, van de revue komende, den Pont-Neuf overging, zeeg een muzikant van dat regiment plotseling dood neder. Aan den hoek der nieuwe rue Rougemont, op den boulevard Poissonnière, wordt thans een huis opgericht, waarin volstrekt van geen timmerhout is gebruik gemaakt. De vloeren der onderscheidene verdiepingen zijn zamengesteld uit met eene ligte werving kruislings gelegde, ijzeren stangen, en het dak, insgelijks geheel van ijzer, dat in dit oogenblik opgezet wordt, heeft eene ongemeene ligtheid, en wordt met zink belegd. Deze werken, die de nieuwsgierigheid der voorbijgangers tot zich trekken, zijn aangevangen gedurende den tijd dat de timmerlieden weigerden te arbeiden.

Van den 9den. Men heeft heden de tijding ontvangen, dat de maarschalk *Bugeaud* gisteren nacht Excideuil heeft verlaten, om zich onmiddellijk naar Marseille te begeven en zich den tienden naar Algiers in te schepen, ten einde het opperbestuur in die kolonie te hervatten.

Aan den Franschen gezant in China, den baron *de Lagrénée*, is bevel gezonden, om onmiddellijk naar Frankrijk terug te keeren.

Van den 10den. Volgens een ochtendblad zou de hertog van *Aumale* op het punt zijn te van vertrekken, om deel te nemen aan de expeditie, die tegen *Abd-el-Kader* zal worden gerigt.

Men wilde heden op het ministerie van oorlog, dat de Keizer van Marokko, ten gevolge van de slagtning door *Abd-el-Kader* bij Djemmâa Ghazaout aangerigt, aan den gouverneur van Oran had doen weten, dat hij zich met Frankrijk wilde verstaan, om den emir den oorlog aan te doen.

#### BELGIE.

BRUSSEL, 9 October.

Men stelt zich veel goeds voor van de zending van den heer *Willmar* (die in het regelen der handelsbetrekkingen met Pruisen zoo gunstig is geslaagd) naar 's Gravenhage, ter verbetering van onze handelsbetrekkingen met Nederland.

#### NEEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 11 October.

Z. M. de Koning heeft zich gisteren morgen, uit deze residentie, weder naar Tilburg begeven.

Naar men verneemt, is thans het nieuwe opstel van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht bij den Raad van State in overweging; zoodat de aanbieding in de aanstaande zitting der Kamers kan te gemoet gezien worden.

Men verneemt van goederhand, dat de Hooge Raad dezer dagen aan den Koning een adres heeft ingediend, houdende verzoek, dat Z. M. aan dit hoogste regterlijke collegie een geschikter lokaal verleen, en wel zoo ingerigt, dat daarbij het provinciaal hof, de arrondissements-regtbank en het kantongeregte in onmiddellijke nabijheid in één gebouw vereenigd zijn. Men kan dien stap niet dan goedkeuren; en het is te wenschen, dat de Koning er in bewillige, aan dit verzoek gevolg te geven, zoo ter betere inrigting van de lokalen in het algemeen belang, als om de uiterlijke waardigheid, zoodat de zetel van genoemd collegie hierin niet voor andere plaatsen behoefte achter te staan.

AMSTERDAM, 10 October.

Gisteren middag, te 12 uren, sprak de hooggeleerde heer mr. C. A. den Tex, in de groote gehoorzaal van het athenaeum illustre alhier, eene Latijnsche redevoering uit, ter viering van zijne vijfentwintigjarige ambtsbetrekking. In eene voorafpraak gaf de redenaar te kennen, dat het zijn voornemen was geweest, in eene toespraak, bij het weder openen der lessen, daaraan te denken; doch dat de deelnemende belangstelling van HH. curatoren en professoren tot het houden eener meer plegtige rede had aanleiding gegeven.

In de inleiding maakte de spreker opmerkingen op het hoog gewigt, dat aan de beoefening der geschiedenis behoort te worden gehecht, ook in de eeuw, welke wij beleven, welke in zoo vele opzichten naar verbetering haakt, en zich den voortgang van kunsten en wetenschappen ten doel stelt. Ook tot bereiking van dit doel is de beoefening der geschiedenis noodig, omdat zij den weg aanwijst, langs welken op eene gewenschte wijze verbeteringen kunnen plaats hebben. In verband daarmede, stelde de redenaar zich voor te spreken over hetgene de ervaring hem gedurende de jongste vijftigjarige jaren, ten aanzien van de behouding en van het onderwerp der Regtswetenschap, vooral in ons Vaderland, heeft doen opmerken, waarbij hij zich voornam, tevens gedurig, bij ieder van de te behandelen punten, te wijzen op een vroegeren toestand der Regtswetenschap, op de veranderingen, die daarin hebben plaats gehad,

en op de oorzaken, die tot deze hebben geleid.

Na de Franche omwenteling zijn in onderscheidene landen van Europa nieuwe wetboeken van burgerlijk recht en van andere deelen des regts vervaardigd. Ook met de Franche overheersching ontving men hier de Franche wetboeken. Naar deze werd het recht onderwezen. Velen meenden, dat daarin het geheele recht vervat was; daarvan is men thans gelukkig terug gekomen. Vroeger waren het ook vreemde wetboeken, volgens welke onderwezen werd, nu Vaderlandsche. Dat alles had tot onderscheidene nieuwe beschouwingen geleid. *Nieuwe Staats-Grondwetten* hadden verder, vooral na het jaar 1813, het licht gezien. Geheel onvoldoende was vroeger de beoefening van het Staatsrecht; die grondwetten wekten eene betere behandeling op. De omvang der Regtswetenschap, haar samenhang met de staatkundige wetenschappen zijn ook veel beter doorzien, sedert de beoefening van de *Encyclopedie* der Regtswetenschap meer veld had gewonnen. Groot was voorts de invloed van de beoefening der *Geschiedenis* op het recht. Het herleven der geschiedkundige studien, bijzonder in Duitschland, had ook hier zijne gevolgen. Niet alleen won daardoor de Geschiedkundige beoefening des Romeinschen regts; maar men begon ook te denken aan eene algemeene Regts-geschiedenis, aan eene vergelijkende Regtsgeleerdheid, enz., op welke vroeger niet evenzeer de aandacht was gevallen. — Ook de *Wijsbegeerte* van het recht heeft door onderscheiding van hare verschillende deelen veel gewonnen; terwijl het verband van recht en zedeleer niet uit het oog wordt verloren. — Vooral is het dan ook aan eene gepaste vereeniging van *Geschiedenis* en *Wijsbegeerte*, dat de Regtswetenschap het meest te danken heeft. — Doch nog meer. *Praktisch* is het recht, maar in onze praktische eeuw is ook zijne toepassing nog veel meer in het oog gehouden, dan vroeger. En het *Ademisch Onderwijs!* De begrippen, door den waardigen van *Hausde* te dien aanzien gevestigd, zijn meer en meer algemeen aangenomen, ook bij de akademische vorming van den aanstaanden Regtsgeleerde.

Uit dit alles schijnt wel van voortgang te blijken. Of, vraagt de redenaar zich af, heb ik te veel geprezen? Hij meent, neen; het afgelopen tijdperk was gunstig, men moet nog altijd voortwerken. Men kenne aan vreemden toe, wat hun toekomt; doch bij Nederlands regtsgeleerden kan zich eene vereeniging opdoen van de helderheid en juistheid der Franche, en van de grondige diepe wetenschap der Duitsche geleerden; Nederland kan daardoor boven anderen veel vooruit hebben. Maar veel is men ook verschuldigd aan de Vaderlandsche Regtsgeleerden, die eene betere beoefening der Regtswetenschap, voor zoo verre die thans bestaat, krachtig hebben voorbereid.

Zal verder het akademisch onderwijs gewenschte vruchten dragen, zoo is wederkeerige welwillendheid van leeraars en leerlingen onmisbaar. Deze heeft de redenaar tot dus verre mogen ondervinden; hij reikt ook op dezelve voor de toekomst. Aanspraken aan studenten, zoo gewezen als tegenwoordige, aan ambtgenooten, aan curatoren besloten deze rede, met vermelding van onderscheiden treffende herinneringen en met de uitdrukking van het stellig voornemen, om, zoolang het Opperwezen zulks gedooft, tot de verdere opbouw en bevordering der wetenschap krachtig te blijven medewerken.

Bij deze heugelijke gebeurtenis is aan den algemeen geachten hoogleeraar, door vele van zijne voormalige leerlingen, als een aandanken ten geschenke gegeven eene zeer fraai gewerkte zilveren theevaas met een toepasselijk opschrift, welke dadelijk na den afloop der plegtigheid aan z. h. g. ten zijnen huize is aangeboden. Ook zijne tegenwoordige leerlingen hebben, als een blijk van hoogachtung, hunnen leermeester verzeerd met eene sierlijk bewerkte mahoniehouten schrijftafel.

De plegtige viering van den dag werd besloten met een keurig diné in het logement de *Doelen*, Doelenstraat, door den hoogleeraar aan een zestigtal gasten en vrienden aangeboden. Deze feestelijke maaltijd, waaraan, behalve verscheidene vroegere en tegenwoordige leerlingen, gekozen uit de verschillende jaren, ook de HH. gouverneur der provincie, de burgemeester der stad, de curatoren van het athenaeum illustre, vele van de professoren bij hetzelfde, alsmede de Utrechtsche professoren *Holtius*, de *Brueys*, *Aekersdijk*, van *Goutloever*, enz. deel namen, kenmerkte zich door gulle vrolijkheid en wetenschappelijken toon, niettegenstaande het groote verschil en uiteenloopende van de jaren der gasten. De menigvuldige, zoowel door oude als jonge vrienden van den hoogleeraar ingestelde toasten, die meerendeels door den hoogleeraar op eene even gepaste als hartelijke wijze beantwoord werden, getuigden niet minder, dan het feest van den morgen, van de groote en oprechte belangstelling in de heugelijke gebeurtenis, tot welker viering dit gemaakt strekte.

Van den 12den. De staatsraad, gouverneur van de provincie Zuid-Holland heeft den 4den dezer aan de besturen van steden en gemeenten de navolgende circulaire gerigt: „Ongetwijfeld zal door U Ed. met belangstelling kennis zijn genomen van een berigt, voorkomende in de *Staats-Courant* van den 26sten September j.l., no. 228, betreffende een middel, om, door zorgvuldige drooging, de door de heersche ziekte aangetaste aardappelen tegen verder bederf te beveiligen en voor het gebruik te behouden. Dit middel, reeds vroeger met een gunstig gevolg door eenen voornamen landbouwer in Gelderland aangewend, onlangs op eene nieuwe schaal zijnde toegepast in de gevangenis te Utrecht, zijn de deswege bij den minister van binnenlandsche zaken ontvangene berichten zoo voldoende, dat het alleziens van belang geacht is, gedacht behoudmiddel meer algemeen toe te passen.

„Ik heb het derhalve in de tegenwoordige omstandigheden dienstig geoordeeld, dit onderwerp, onder verwijzing, voor zoo veel nodig, aan het bedoelde in de *Staats-Courant* geplaatste berigt, bijzonder Uwer aandacht aan te bevelen, met verzoek, om daaraan de meest mogelijke publiciteit te geven; terwijl overigens nog tot informatie strekt, dat, bij alken men nadere berichten over de wijze van behandeling en over de uitkomsten wenscht te erlangen, de heer baron *Nahuis*, secretaris van de commissie der gevangenis te Utrecht, zich, volgens bij mij ontvangen berigt van voornoemden minister, alsdan gaarne zal belasten met dezelve mede te deelen.

„De bovenstaande mededeelingen aan U Ed. doende, meen ik daarbij aan U Ed. in overweging te moeten geven, om, zoo mogelijk, daár, waar nog aardappelen in den grond zijn, die aan bederf onderhevig zijn, of wegens het daaraan bevonden bederf wellicht geacht worden de kosten van rooijen niet waard te zijn, deze of gene ingezetenen uwer stad of gemeente op te wekken, om het aangewezen middel aan te wenden, al ware het slechts, om daardoor het rooijen te bevorderen, en alzoo aan de arbeiders, die dit werk verrigten, nog eenige verdiensten te doen genieten.”

MAASTRICHT, 7 October.

Sedert ongeveer 15 dagen had een apotheker uit deze stad, de heer *D.....*, even als zijne vrouw, zijn 16jarige zoon en de dienstmaagd, hevige en aanhoudende pijnen gevoeld, welke alle kenteekenen van een loodkolijk opleverden. Slechts één bewoner van het huis, de apothekerbediende, welke de gewoonte had zekere hoeveelheid melk te drinken, vóór dat hij ging slapen, bleef van de ziekte bevrijd. Al de overigen moesten zich te bed begeven, en de bediende, teregt bevreesd voor deze algemeene ongesteldheid, besloot het huis te verlaten. Men deed nu alle mogelijke nasporingen, om te onderzoeken, welke de oorzaak der vergiftiging was; want dat deze plaats had gehad, werd niet betwijfeld. Het brood, water en al hetgene in de keuken gebruikt werd onderwierp men aan een nauwgezet onderzoek, en gedurende verscheidene dagen liet men niets na, om achter de waarheid te komen. Ook de boter werd scheikundig onderzocht en weldra ontdekte men de oorzaak, daar uit dit met naauwkeurigheid bewerkstelligd onderzoek bleek, dat in deze boter eene groote hoeveelheid loodzout aanwezig was. Ook de justitie, van deze gebeurtenis verwittigd, heeft een ijverig onderzoek aangevangen, om de bedrijvers van een zoo misdadig bedrog op te sporen. Het is niet de eerste keer, dat men deze vermenging van loodzout bij de vervaardiging van boter ontdekt heeft, maar het is te hopen, dat bij deze gelegenheid eene zoo misdadige handelwijze spoedig en naar verdienste gestraft worde.

GOES, 9 October.

Men schrijft ons uit Cats, in Noord-Beveland, het volgende: Met genoegen vernemen wij, dat de heer *E. Canter Alta*, grondeigenaar te 's Gravenhage, geheele vrijstelling heeft verleend der pachten, aan hem verschuldigd voor aardappellanden, gelegen binnen deze gemeente.

ROTTERDAM, 10 October.

Naar men verneemt, zouden dezer dagen op het onver-

wachtst, zonder dat men de reden daarvan kan bevroeden, op last van Z. Exc. den heer staatsraad, gouverneur van Zuid-Holland, de vier alhier ter stede gestationeerde deurwaarders der directe belastingen in hunne ambtsbetrekking zijn geschorst.

Thans verneemt men, dat aan de gezamenlijke beurtschippers van Rotterdam op 's Hertogenbosch de door hen bij het Hoog Bestuur gevraagde concessie verleend is, tot het in werking brengen eener dagelijksche sleepdienst tusschen 's Hertogenbosch en Rotterdam *vice versa*. Van deze dienst mag de handel, en ieder, die verder daarbij belang heeft, de meest gewenschte gevolgen te gemoet zien.

NIJMEGEN, 10 October.

Men verneemt van goederhand, dat de provinciale geldleening van f 200,000 geen' voortgang zal hebben, en er bij gevolg geen renteloos voorschot aan de gemeente-besturen zal worden verstrekt. De provinciale Staten zullen diensvolgens niet buitengewoon worden bijengeroepen. De gemeenten moeten uit eigene middelen zelf in de behoeften voorzien, zonder dat het rijk of de provincie tusschen beide zal komen.

GRONINGEN, 13 October.

In de afgeloopene week is door kapitein *JOHN MOODY* van Londen te Leer aangebragt de stoomboot, welke bestemd is voor de Leer-Delfzijl-Eems-stoombootmaatschappij. Zij heeft de reis van Londen naar Leer in 36 uren afgelegd. Zaterdag j.l. heeft met dit vaartuig eene proefvaart plaats gehad van Leer naar Delfzijl, en na aldaar eenige passagiers te hebben aan land gezet, is zij naar Leer teruggekeerd. Men verneemt, dat die boot goed ingerigt en sterk gebouwd is, en dat het uit de daarmede genomene proeve gebleken moet zijn, dat zij met voldoende snelheid de dienst zal kunnen verrigten.

Gisteren namiddag werd in eene der stadsgrachten, buiten de Heerepoort, het lijk opgevischt van een meisje, dat bij onderzoek bleek te zijn de dochter van O. BOELEN, zadelmakersknecht, wonende aan de Zuiderkuipen alhier, zijnde een meisje van 11 jaren. Den vorigen middag het ouderlijke huis hebbende verlaten, schijnt zij zich aan den kant der gracht onledig te hebben gehouden met het verzamelen van zoogenoemde *jupen* en zoodoende in het water te zijn geraakt, en daar zij zich vermoedelijk alléén heeft bevonden, heeft niemand van het ongeluk eenig berigt kunnen geven en alzoo ook geen hulp kunnen worden aangebragt. — Eene treffende aansporing voor ouders, om hunne kinderen deze gevaarlijke bezigheid ten dringendste te ontraden!

In de Staats-courant van den 10den dezer leest men:

Sommige dagbladen hebben dezer dagen, naar aanleiding der Duitsche nieuwspapieren, gewaagd van een middel, door den geneesheer *NOHL* en den apotheker van *HEES*, te Barmen, aan de hand gegeven, om aardappelen, die door de thans heersche ziekte zijn aangetast, tegen een algeheel bederf te bewaren. Volgens de aldaar voorkomende opgaven, worden de versch gerooide en afgewasschen aardappelen, zoo wel de gezonde als die, welke reeds aangestoken zijn, gedurende een half uur, in water gelegd, met 1 pct. chloorkalk vermengd, en voorts, gedurende ongeveer 20 minuten, in eene oplossing van soda en water, in dezelfde verhouding. Daarna spoelt men de aardappelen met koud water af en droogt ze in de lucht en kan ze dan op de gewone plaatsen bewaren, wordende een pond chloorkalk genoegzaam geoordeeld voor 500 ponden aardappelen.

Reeds vroeger heeft de Regering kennis van dit middel bekomen, en zij heeft zich gehaast, hetzelfde door onderscheidene deskundigen te doen onderzoeken.

Bij een' der onderzoekers waren, na verloop van acht dagen, de uitkomsten als volgt:

1) de aardappelen, eenigzins oppervlakkig aangestoken, met enkel water gewasschen en op eene drooge plaats nedergelegd, bedierven niet verder en de ontbinding had opgehouden;

2) bij de aardappelen van dezelfde soort, evenzeer slechts oppervlakkig aangestoken, met water gewasschen en daarna met chloorkalk en koolzure natron behandeld, was insgelijks de ontbinding gestuit;

3) dezelfde soort van aardappelen, doch eenigzins meer aangetast, volkomen op dezelfde wijze als de voorgaande behandeld en op dezelfde drooge plaats nedergelegd, werden daardoor tegen den voortgang der ontbinding niet bevestigd; deze ging onder dezelfde omstandigheden voort, alsof deze behandeld met water, chloorkalk en koolzure natron niet had plaats gehad.

Een en ander heeft geleid tot het besluit, dat de door den heer *NOHL* voorgestelde manier geene aanbeveling verdient boven het enkel afwasschen met water en op eene drooge plaats uitspreiden; dat zij geenszins dienen kan, om de meer aangetaste aardappelen van het kwaad te bevrijden; dat zij nimmer aardappelen, die meer inwendig zijn aangetast, zal kunnen beveiligen, evenmin als dit middel, van zeer voorbijgaande werking en dus aangewend, zal kunnen strekken, om gezonde aardappelen tegen inwendige ontanding te bewaren.

Dit gevoelen stemt zakelijk overeen met dat van een' ander' deskundige. Volgens diens berigt, was op de doorsnede van sommige aardappelen, nadat deze gedurende een half uur met de oplossing van chloorkalk waren in aanraking geweest, geen merkbaar onderscheid waar te nemen tusschen deze en andere van dezelfde partij, die niet afgewasschen en met chloorkalk behandeld waren.

Volgens de opgaaf van den heer *NOHL*, zou de verdere behandeling der aardappelen met het sodawater geschieden met het oogmerk, om den chloorkalk te veronzijdigen, en bij gevolg, om de aardappelen zonder smet of reuk voor gewoon gebruik dienstig te maken. Dit oogmerk wordt echter, langs den door dien heer opgegeven weg, niet bereikt, daar eene *meermalen* herhaalde afwassching der aardappelen met water noodzakelijk is bevonden, om den onaanneemliken reuk van den chloorkalk meerendeels te verwijderen.

Overigens wordt zoowel door dezen verslaggever als van eene derde deskundige zijde opgemerkt, dat het chloorkalkwater alleen op de uitwendige bekleedselen van den aardappel werkt en niet tot in het binnenste van den knol doordringt; terwijl, indien dit laatste wel het geval ware, daardoor de aardappel als spijs volkomen onbruikbaar zou worden.

Men leest in de *Oorijsselsche Cour.* van den 10den dezer:

De graanwet heeft den landbouw niet bevoordeeld, maar den handel, niet alleen in granen, maar ook in eene menigte andere artikelen, eene groote en gedeeltelijk onherstelbare schade toegebracht, die weder eenen nadeeligen invloed op de landbouwende nijverheid uitgeoefend heeft. Onder *faveur* van de graanwet, is de aardappellentelst toegenomen, en nu deze misluk is, zijn onze korenmagazijnen ledig, en moeten wij ons tegen hooge prijzen uit de tweede hand voorzien. Bij eenen vrijen handel zouden thans de vreemden bij ons ter markt komen, en zouden groote kapitalen voor den nationalen rijkdom gewonnen zijn.

Gewis zal er een tijd komen, dat men met evenveel verwondering als medelijden op de staatkunde onzer dagen nederzien zal, om bij een toenemend pauperisme, dat de beste krachten van den Staat verteert als eene vliegende tering, aan de eerste levensmiddelen voor den geringen man eene kunstmatige duurte te geven. Wat moet er uit eene beschaving worden, die zoo vierkant met zich zelve in strijd is, en nog zulk eene barbaarsche keerzijde toont!

In de *Utrechtsche Courant* van den 6den October j.l. leest men het volgende stuk:

*Ne renvoyons pas à la Providence les pauvres que la Providence nous envoie.*  
QUESNEL.

Wel wenschten wij in deze dagen van aanhoudende duurte der levensmiddelen, en van donker uitzigt in de toekomst, dat de bovenvermelde opwekking van den eerwaarden *QUESNEL* gekend en behartigd mogt worden door allen, die eenigen invloed kunnen uitoefenen op het lot der werken broodbehoevenden, in de eerste plaats ook door de Overheid. De stedelijke Regering van Leiden schijnt ons al zeer weinig den inhoud en omvang van deze spreuk begrepen of gevoeld te hebben, toen zij de arme, zamengeschoolde Leidenaars te vreden poogde te stellen met eene vermaning om op de Voorzienigheid te vertrouwen, zij, die de aanschouwelijke voorzienigheid der armen behoort te zijn, gelijk de ouders die zijn voor het kind. En voorzeker dat kind zal het vroegst, het innigst, en het onwankelbaarst



aan de liefde Gods leeren gelooven, en van dit geloof de beste vruchten toonen, 't welk hare eerste openbaring zag in de zorg der ouders, en door hunne liefde iets althans van de wijze en heilige liefde Gods leerde begrijpen. Die Publicatie der Leidsche Regering is niterst geschikt, om de hooftend heet, de harten koud te maken. Zij getuigt noch van de regte meewarigheid, noch van wijsheid of kracht. Indien meerdere magts-ontwikkeling, ernstig en krachtig, maar juist daardoor zonder ruw geweld, de wanorden vroeger had gestuit; indien men had aangewezen, hoe nog geen algemeen broodgebrek, maar bij zeer velen brooddronkenheid de drijfveer tot oproer was, en zij, die zich, zoo als te Delft, aan den goddeloozen moedwil schuldig maakten, het hun gereikte brood te verachten en weg te werpen, zelfs te bederven, zeer streng, buitengewoon streng waren gestraft geworden, met nadrukkelijke bedreiging voor het vervolg: wij gelooven, dat de uitwerking beter zou zijn geweest. En indien er dan een woord van bemoeiding gesproken ware tot de stille noodlijdenden; indien men toonde hunne klacht niet slechts te willen hooren en verhooren, maar te willen voorkomen: indien, hetzij door eene leening, hetzij door vrijwillige ruime inschrijving der meer gegoden, voor vele verarmden het uitzigt geopend werd van door tijdelijke en tijds hulpe, nog voor het vervallen aan de armenkas bewaard te zullen blijven; indien ook die kas buitengewoon werd gestijfd; indien de wijkmeesters, in verband met het stedelijk Bestuur, de armen opzoeken en ondersteunden, op zoodanige wijze b. v. als zulks in den laatsten strengen winter hier te Utrecht plaats had: wij durven het er voor houden, dat der armen woelzucht, die buitendien in ons land nog waarlijk zoo erg en algemeen niet is, geheel zou zijn betoogeld, en het geloof aan Gods Voorzienigheid, die het meest en liefst dóór menschen vóór menschen zorgt, zou er krachtiger bij hebben gewonnen, dan nu door de koude, ledige woorden der Leidsche Regerings-publicatie. Zoo de arme zijn' Bijbel leest — en indien hij 't niet doet of er geen heeft, is ook dat veelal de schuld van ons meervermogen, — zal hij u niet de woorden van den Apostel JACOBUS herinneren, en vragen: „toon mij uw geloof uit uwe werken?“ — en wij kennen armen, die, half verhongerd, ons zeiden: „Mijn Bijbel is al wat mij rest, En onverziet zal blijven.“

Maar helaas! ligter valt het, rijkdom te ontberen, dan wel, dien bezittende, zich er niet aan te hechten, en afstand te doen van eenige weelde of gemak om te meer voor anderen te kunnen over hebben. Al te goedkoop en al te gemakkelijk wil men Christen heeten, en men eindigt met het in 't geheel niet te zijn. „Voilà“ zegt QUESNEL, „comme on se damne brutalement, on se damne et honnête homme“.

Gedurende de maand September zijn uit Dantzig 10,269 lasten Tarwe en 118 lasten Rogge verscheept, waarvan 2040 lasten Tarwe naar Amsterdam en 1272 naar andere Hollandsche havens, 3336 lasten Tarwe naar Londen en 3101 naar andere Engelsche havens.

### Koffij.

Men heeft de hoeveelheid der koffij, die op de naarde geëeld wordt, aldus berekend: Brazilië heeft in het jaar 1843 geleverd 170, Java 140, Cuba 45, Domingo 38, Portorico 36, Engelsch Westindië 10, Ceylon 7, Engelsch Oostindië en Moca 6, de Fransche koloniën 4, de Hollandsche Westindische koloniën 3 millioenen ponden; — aldus te zamen 450 millioenen ponden. Dit is dus toch voorzeker een duidelijk bewijs, dat de koffij het onbepaalde opperhoofd van alle dranken is.

### Uitvoer van Oost-Friesland.

De voornaamste artikelen, die uit de havens van Oost-Friesland uitgevoerd worden, zijn: Raapzaad, 3500 lasten; — zomerraapzaad, 400 lasten; — de jaarlijksche uitvoer van boter, (bruto) gemiddeld 60,000—65,000 achtsels op 53 ponden netto berekend; — kaas 400,000—500,000 ponden; — tarwe, 3000 lasten; — rogge wordt ten bedrage van 15,000 lasten geogest, naar Holland; — wintergerst omstreeks 7000 lasten naar België; — haver, 10,000 lasten naar België en Engeland; — boonen, 500 lasten naar België. — Andere, minder belangrijke artikelen van uitvoer zijn: haringen, beenderen, mostaardzaad, cichorei, honig, was, stijfsel, talk, ongezuutene huiden, wollen kousen, veren, garens, enz. — Eene stoombootdienst op de Eems is in de vaart.

(Ingezonden.)

SAPPEMER, 9 October. De aangekondigde harddraverij had gisteren alhier plaats, en niettegenstaande het ongunstige weder, waren twaalf der beroemdste harddravers, zoowel uit deze provincie als uit de provincie Vriesland, tot dezelve ingeschreven, en werd de prijs, bestaande in eene briljante albasten pendule met twee bloemvazen, behaald door het zwart langstaart ruipaard, toebehoorende aan den heer H. WESTRA, te Stroobos, en bereiden door den pikeur RINT BOERSEMA, van Grijpskerk, terwijl de premie, bestaande in eene zware zilveren zak-tabaksdoos, ten deel viel aan de zwart kortstaart merrie, genoemd Emma, toebehoorende aan den heer PIETERSEN, te Berlikum, en bereiden door den pikeur Rooda.

's GRAVENHAGE, 9 October. Door Z. M. zijn, bij besluit van den 4den dezer, no. 170, geaprobeerd de navolgende beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkkeraden der gemeenten hierna genoemd, als: van de Hervormde gemeente van Over- en Neder-Asselt, onder de klassis van Nijmegen, op F. H. MOORREES, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Zuid-Holland; van de Hervormde gemeente te Schoonhoven, onder de klassis van Gouda, op G. E. W. DE WIS, predikant te Jisp; van de Hervormde gemeente van Kortenhoeft, onder de klassis van Amsterdam, op C. L. KLEIN, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht; van de Hervormde gemeente van Hoorn, onder de klassis van dien naam, op K. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, predikant te Colijnsplaat; van de Evangelisch-Luthersche gemeente te Leiden, op J. E. INCKEL, predikant te Culemborg.

Uit eene door den minister voor de zaken der Hervormde eeredienst, enz. aangebodene nominatie, tot vervulling van eene der predikantsplaatsen bij de Hervormde gemeente van Assen, zijnde eene Koninklijke collatie, heeft Z. M., bij besluit van den 2den October 1845, no. 13, benoemd den heer A. H. PAREAU, th. dr. en predikant te Monnikendam.

### ZERTIJDINGEN.

Gepasseerd te Nyburg den 28 Sept., kapit. Lucht Elsina, van Hamburg n. Randers; den 4den Kuitze jonge Wigger, van Neetved n. Amsterdam. — Te Rensdorp den 3 Oct., Schuur Hinderkina, van Groningen n. de Oostzee; Liefjinn Goede Verwachting, van Hamburg n. Stege; Mellema Herman Hesselaar, van Hamburg n. Koningsbergen; Blouw Gesina, van Kiel n. Dordrecht; den 4den Boomgaard Frouke, van Groningen n. Dantzig; Dreyes de 2 Gebroeders, van Groningen n. de Oostzee; Klontje Meinsina, van Amsterdam n. Lubeck; den 5den Munneke Margaretha Hendrika, van Amsterdam n. Stettin; Carst Janke Hooites, van Wismar n. Holland. — Te Tonnigen den 2 Oct., Drent Anna Catharina, van Stettin n. Amsterdam; Brouwer v. Renske, van Straalsund n. Amsterdam; Walker Bernardus, van Dantzig n. Rotterdam; den 4den Mulder Margina, van Hamburg n. Holbeck; Waterborg jonge Fredrik, van Rouaan n. Rostock; Scholtens Onderneming, van Bremen n. Friedrichstadt; de Boer Sap Hendrika, van Hadersleben n. Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 11 Oct., kapit. Scholtens Margaretha, van Riga; Stuit Geerdina, van Dantzig; Stratingh Gezina, van Stettin; Bakker Tjatsina, van Karebeeksmuude. — Te Texel den 7 Oct., de Groot Houthandel, van Christiansand; den 9den Boer Marchiena, van Hull; den 10den Douwes Vriendschap, van Stettin. — In het Vlie den 7 Oct., Stuitvoet Gezina Catharina, van Bremen; Kortor Cornelia Catharina, van Bremen; Olsen Wilhelmina Catharina, van Bergen. — Te Terschelling den 5 Oct., Brouwer Arendina, van Neustadt; den 9den Lever Catharina, van Seaham. — Te Vlissingen den 7 Oct., Kramer Acolus, van Bergen; den 8sten Puister Rika, van Koningsbergen. — Te Livorno den 21 Sept., Prins Rebecca, van Amsterdam. — Te Deal den 5 Oct., Jonker Zeldeneur, van Rotterdam n. Rouaan. — Te Liverpool den 4 Oct., Schuur Agatha, van Dordrecht. — Te Boldera den 27 Sept., Elits Geerttruida, van Antwerpen; de Boer Hoop en Verwachting, van Harlingen; den 28sten de Jong Anna, van Amsterdam. — Te North Shields den 6 Oct., Kolk Marchiena, van Amsterdam; Wijkmeijer Gesina en den 7den Kuiper Gustaaf, beide van Harlingen. — Te Hull den 5 Oct., Visser Admiraal de Winter, van Kampen; den 6den Hansen Emma, van Amsterdam; den 8sten Bekkering Catharina, van Zwolle. — Te Lynn den 7 Oct., Tiktak Alida Clasina, van Marseille. — Te Kroonstad den 28 Sept., Brons Fenna en de Weerd Pieter, beide van Hull. — Te Pillan den 30 Sept., Bekkering Vriendschap, van Antwerpen; Stuit Endragt, van Workum. — Te Dantzig den 30 Sept., Jonker Gesina Harmina en Blaauw Jantina, beide van Amsterdam; Wilkens Jantina, van Delfzijl; Brouwer Agina Jantina, van Termunterzijl; den 2den Duit Fennegina, van Amsterdam. — Te Swinemunde den 1 Oct., Hiltman jonge Hendrik en Das Hermanna, beide van Rotterdam. — Te Wismar den 29 Sept., de Vries Christina, van Leer. — Te Travemunde den 4 Oct., de Vries Hoop en Welvaart, van Groningen. — Te Bergen den 17 Sept., Hazewinkel Merwestroom, van Dordrecht. — Te Hamburg den 6 Oct., Hil-

brands vr. Maria, van Amsterdam; Gust Antonia Francina, van Nantes; de Boer de Hoop, van Rotterdam; Muller Sophia, van Amersfoort; op de Elve den 5den Gnodde Hendrika Sophia, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 5 Oct., Tap Maria Beerta, van Triest; Gelles de 2 Gezusters en Santjer vr. Trientje, beide van Groningen; den 6den Douwes Ons Genoegen, van Dantzig.

Binnengekomen te Terschelling den 8 Oct., kapit. Sap Margaretha, van Wismar; Bakker Tjatsina, van Karebeeksmuude. — Bij Noord Voorland den 8 Oct., Klasen Alida Jantina, van Rotterdam n. Rouaan. — Te Kroonstad den 29 Sept., Klasen Vriendschap, de Jonge Weldaad, Oldenburger Alida, den 1 Oct. Bunning Magdalena en Doon Alida Gezien, alle vijf van Hull; Dood jonge Lucens, van Rotterdam; Patje Annegina, van Londen; Borgman Cornelius Dasse Victor, van Hull; Bakker Johanna, van Rotterdam. — Te Boldera den 29 Sept., de Boer Lumina, van Gent; Hollandier Adelina, van Antwerpen; Meijer Vriendschap, van Gent; Posthumus Anne Willem, van Amsterdam. — Te Pillan den 4 Oct., Oost-Gezina, van Amsterdam; Dettmers juvr. Ebels, van Termoude; Gort Onderneming, naar Hamburg; Walker de 3 Gebroeders, van de Eems. — Te Swinemunde den 5 Oct., de Vries Tekela, van Amsterdam. — Te Hamburg den 7 Oct., van der Werff Jantina, van Rotterdam.

In lading te Londen den 7 Oct., kapit. Bosker vr. Grietje en Mulder Margaretha, beide voor Rotterdam. — Te Liverpool den 5 Oct., Kock Concordia, voor Antwerpen.

Zeilklaar te Londen den 6 Oct., kapit. Holscher vr. Jacoba, naar Rotterdam; den 7den Schuuring Petronella, naar Amsterdam. — Te Drammen den 25 Sept., Visser Eensgezindheid, naar Edam. — Te Frederikshald den 27 Sept., Lukje Liefdadigheid, naar Groningen.

Vertrokken van Amsterdam den 8 Oct., kapit. Bize Elzina en Hilbrands Wendelina, beide naar Hamburg; den 9den Sap Jantina Annegina, naar Port a Port; Ouechand Westphalia, van Grimsby; den 10den Ouechand de Hoop, naar Hull; den 11den Dijk Anna Catharina, naar Newcastle; Wijbes Vriendschap, naar Stettin; Mellem Geerttruida, naar Rostock. — Uit het Vlie den 6 Oct., Brouwer de Hoop, naar Hamburg; den 7den Meijer Wilhelmina, naar Sunderland; Wijkmeijer Anna, naar Hull; Vos Catharina Kneelsina, naar Petersburg; Botje Sara, naar Stettin; Steffens Johannes, op avontuur; den 8sten Scholtens Europa, naar Hamburg; van Texe, den 9 Oct., Stuitvoet Margaretha Gesina, naar Newcastle. — Van Helvoet den 10 Oct., Brouwer Hermina, naar Blaney; Oldenburger de 5 Gezusters, op avontuur. — Van Bielle den 10 Oct., Prins Lammechiena, naar Frederikstadt. — Van Maassluis den 10 Oct., Kuiper Annagena Eisiene, naar Newcastle; Kroon Wicherdina, naar Dantzig. — Van Geena den 2 Oct., Middel Petersburg, naar Amsterdam. — Van St. Nazaire den 6 Oct., Kortrijk Anna Alida, naar Rotterdam; Kok Trouw, naar Antwerpen. — Van Gravesend den 5 Oct., Oldenburger Broedertrouw, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 3 Oct., de Jong Catharina Cornelia en de Vries de 5 Gezusters, beide naar Amsterdam; Scherphoff jonge Anna, naar Koningsbergen. — Van Cardiff den 6 Oct., Hovelhof het Avontuur, naar Rotterdam. — Van Liverpool den 6 Oct., de Boer de Goede Hoop, naar Rotterdam. — Van North Shields den 6 Oct., Mulder Maria Catharina, naar Rotterdam. — Van Kroonstad den 25 Sept., de Boer Charlotta, naar de Zaan; Flik Geerdina Beerta, naar Schiedam; Goosens juffer Ellegonda, naar Groningen; den 27sten Sprick Anna Maria, naar Amsterdam. — Van Dantzig den 1 Oct., Klasen Maria Anna en Teensma jonge Ype, beide naar Amsterdam; de Boer vr. Antje, naar Rotterdam. — Van Wismar den 4 Oct., Dokter Maria Geerttruida, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 6 Oct., Pott vr. Lijdia, naar de Maas; van der Woude Gesina Gesina, naar Koningsbergen; Kneit vr. Hendrika, naar de Eider. — Van Cuxhaven den 6 Oct., Mulder Marchiena en Scholtens Onderneming, beide naar de Eider.

Vertrokken van Texel den 11 Oct., kapit. Sap Jantina Annegina, naar Port a Port; Ouechand Westphalia, naar Grimsby; Dijk Anna Catharina, naar Newcastle; Engelsman Richard, Hansen Fartona, en Ouechand de Hoop, alle drie naar Hull. — Van Terschelling den 8 Oct., Dekker Alida, naar Newcastle. — Van Helvoet den 11 Oct., Kamminga Urania en de Boer Paulina, beide naar Liverpool. — Van Bielle den 11 Oct., van Shuis Eltina, naar Burchum; Kuipers vr. Maria, naar Barlek. — Van Kroonstad den 1 Oct., de Jonge Petrus Jacobus, naar Dendermonde; van der Wijk Fortuna, naar Bremen. — Van Swinemunde den 3 Oct., Bakker jonge Tjamink, naar Amsterdam; Lucht Antina Elzina, naar Antwerpen; Bekkering Ulrica, naar Schiedam; den 4den Hazewinkel Antje, naar Rotterdam; Kramer de 3 Gebroeders, naar Holland. — Van Cuxhaven den 8 Oct., van der Woude Gezina, naar Koningsbergen.

Het schip Catharina Julia, kapit. Greeven, van Dantzig naar Amsterdam, is den 2 Oct. te Dantzig uit zee terug gekomen.

DELFT den 13 Oct. Binnengekomen den 9den Pannenborg vr. Geertje en Hazekamp de Vriendschap, beide van Emden; den 11den Bultje de 2 Gezusters, van St. Polder; de Jonge Klasina en Magrietha, van Finsterw. Polder; Wolkamme, Eenige Broeder, van Dantzig. — Vertrokken den 10den Rasker Toekomende Vrouw, naar Bremen; Heins Bouwina, naar Leer; van Laalen de 3 Gezusters, naar Emden; Broederode vr. Renske, naar Dantzig; Daniels Goede Hofning, naar Bremen; Buscher Geerdina, naar Carolinerzijl.

Het schip vr. Marta, kapit. Louwerens, van Grietziel naar Antwerpen, is den 8 Oct. alhier met zeeschade binnengebragt. — TERNMUNTERZIJL den 13 Oct. Binnengekomen den 7den kapit. Bakker Jantje, van Bremerhaven; Douwes de Venus, van Oldenburg; den 9den Lamping de 3 Gebroeders, van Leer.

ZOUTKAMP den 12 Oct. Binnengekomen den 7den Hoekstra Ebel-dina en Kruizinga de 2 Gebroeders, beide van Hamburg; den 10den Prins Endragt, van Belt; den 12den Bartels Waunder, van de Elve. — Vertrokken den 8sten de Jonge Maria, naar Liverpool; Ellens Lamme-gina, naar Londen; den 10den Plank de jonge Plank, naar Newcastle; Schaap Alida Elselina en Legger Geerdina, beide naar Belt; Gaults Helena, op avontuur.

HARLINGEN den 11 Oct. Binnengekomen den 5den Brouwer Arendina, den 9den Bakker Egbertus en de Grooth de Houthandel, alle drie van Christiansand; Doon Jacoba Hazewinkel, van Memel. — Vertrokken den 6den Munneke Wilhelmina Hendrika, naar Schotland; den 10den Scheeve Dina, naar Londen.

### LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHIEPEN, WELKE DE SONDE GEPAASSEERD ZIJN.

29 Sept. Kiers, Margaretha (Amsterdam), v. Newcastle n. Stettin. Smit, Jantina Magrieta (Pekela), v. Hull n. Petersburg. Bekkering, Christina (Wildervank), v. Koningsberg. n. Amst. 30 — Veenhorst, Ida (Veeendam), v. Antwerpen n. Kopenhagen en Stockholm.

1 Oct. Meinta, Diewerdina (Sappemeer), v. Amsterdam n. Dantzig. Smit, Morgenster (Veeendam), v. Kopeuh. n. Callundborg. van Wijk, Jenny (Amsterdam), v. Hull n. Petersburg. Teensma, de jonge Brechtus (Crommenie), v. Amst. n. Petersb. 2 — Doneua, Renske Hooites (Schierm.), v. Amst. n. Petersb. 4 — Kliphuis, Zeldeneur (Sappemeer), v. Riga n. Termunterzijl. Plukker, de jonge Hendrik (Pekela), v. Riga n. Harlingen. de Jonge, Fennegina (Pekela), v. Riga n. Havre. 4 — Pijbes, Annegina Jantina (Pekela), v. Libau n. Fecceamp. De Wind den 29sten en 30sten September N.W.; den 1sten Oct. W.N.W.; den 2den Z.W.; den 4den W. ELSENEUR, 4 October 1845.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . . . van 4 Ponden 44 Cts., per 11 Cts. De Grofweiten Bol . . . 5 Onzen 12 Cts., „ „ 24 Cts. De Fransche Bol . . . 3 Onzen 13 Cts., „ „ 44 Cts. De Regelwegge . . . 3 Onzen 11½ Cts., „ „ 39 Cts. De Hollandsche of Tarwebol . . 3 Onzen 11 Cts., „ „ 37 Cts. GRONINGEN, 13 October 1845.

### PRIJZEN DER GEAREN, ZADEN, ENZ. GRONINGEN, 10 October.

TARWE. N. GERST. Zw. Voer 41 f 2,60 O. Bak 70 w f 8,50 N. Wint. 52 w f 5,30 „ 44 w f 2,80 Onl. Jar. 70 w f 7,75 „ 54 w f 5,70 „ 70 w f 8,00 „ 56 w f 6,10 BOONEN. Old. 66 w f 6,60 Zomer 52 w f 4,50 „ 68 w f 7,20 „ 54 w f 4,90 „ 70 w f 7,75 „ 56 w f 5,25 „ 60 w f 6,10 ROGGE. Knobbe 60 w f 6,10 HAVER. N. Inl. 64 w f 6,60 Dikke 41 w f 2,90 „ 66 w f 7,00 „ 44 w f 3,20 „ 68 w f 7,40 „ 47 w f 3,40 O. „ 66 w f 6,90 „ 50 w f 3,70 Dederzaad f Dederzaad f 3,70 Gr. Zd. 62 w f 7,20 Bl. Voer 35 w f 2,25 „ 64 w f 7,60 „ 38 w f 2,60 „ 66 w f 8,00 „ 41 w f 2,85 „ 68 w f 7,40 Zw. Voer 38 w f 2,35

Tarwe in een doen. — Rogge door schaarsheid 20 cents hooger verkoopt. — Grijs zand Boekweit 10 cents meer voor besteed; andere soorten in een doen. — Gerst aan pelders wederom hooger verkoopt. — Haver prijshoudende. — Boonen als genoteerd te plaatsen. — Groene Erwten f 13 a f 14; Graauwe dito f 12 a f 14. — Zaden met weinig handel in een doen.

AMSTERDAM, 10 October. Tarwe in entr. met goeden handel: 130 w Rostocker f 320; 131 w Anclammer f 323; 129 w bonte Pools. f 330; 131 w Wismar f 323; 130 w Lubecker f 317; 130, 132 w Doens f 315, f 320; 125 w o. Vries. f 280; 128 w b. Poo. s. f 320. In cons. 129 w o. Zeenuws. f 325; 127 w b. Pools. f 333; 129 w wib. dito f 350; 128 w b. dito f 335. — Rogge ruim prijshoudende: 122 w Pruis. f 253; 121 w Odessa f 240; 120 w Pruis. f 248; 126 w Rost. f 251; 119 w Stett. f 235; 119, 120 w Pruis. f 241; f 247. — Gerst stl: 109 w Pommer f 168. — Haver in een doen: 72 w n. Voer f 100; 76 w n. Zware f 94; 85 w jar. Fijne f 130. Koolzaad in een doen: op 9 vat in Oct. 70; p. vl.; April 67½ p. vl. — Ranpolie dadelijk en op levering iets flauwer; per 6 w. f 41; vlieg. f 39,75; Nov. f 40 a f 39,50; Dec. f 40 a f 39,75; Mei f 38,75; Sept. f 37 a f 36,75. — Lijnolie per 6 w. f 29,50; vlieg. f 28,75 a 50. Hennepotie per 6 w. f 33; vlieg. f 32.

LONDEN, 6 October. Van inl. Tarwe was heden weinig ter markt en dat nog slecht van kwaliteit; in weerwil hiervan, ging alles tot 2 sh. avans boven de prijzen van 1 l. Maandag van de hand. Vreemde ter cons. gold 1 a 2 sh. en geëntropes 1 sh. meer. Nieuwe Gerst 1 sh. hooger en oude meer gevraagd. Boonen onveranderd. Erwten belangrijk lager, ten gevolge van het ophouden der vraag voor Hol-

land. Haver 6 p. lager, doch ferm op dien verlaagden stand. Het regt op vreemde Tarwe bedraagt 18 sh., Gerst 8, Haver 6, Rogge 9.6. LONDEN, 8 October. Alle soorten Tarwe waren tot de volle prijzen van eergisteren gezocht; in entr. eischt men hoogere prijzen, waarin niet algemeen wordt bewilligd. Gerst, Boonen en Erwten onveranderd. Haver ferm prijshoudende.

### PREIS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 11 October.

NEDERL. Werkl. Schuld 2½ pCt. 61½, 61½, 61½; Dito dito 3 pCt. 74½, 74½; Dito dito op resc. 3 pCt. 74½; Dito dito 4 pCt. 97½, 97½, 97½; O. I. Leening 4 pCt. 97½; Amortisatie Syndicaat 4½ pCt. 100; Handelsmaatschappij 4½ pCt. 163; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 115½. — SPANJE, L. bij Ardoins van 85 £ onbep. stukken 5 pCt. 20½, 20½; Dito 3 pCt. 39½; Dito Binnel. a 6 m. 3 pCt. 31, 31½, 31½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 63½. — RUSSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 107½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 106½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 99½, 99½; Dito bij Hope 4 pCt. 93½; Dito bij Stieg-litz en Comp. 4 pCt. 91½; Cert. van Inscr. in Assignatiën 6 pCt. 73½, 73½. Grieks. 5 pCt. 9½.

Al onze binnenlandsche fondsen waren nagenoeg als gisteren; alleen was naar 4 pCts. eenige meerdere vraag. Niettegenstaande de lager afkomende koersen van Antwerpen, bleven de Spaansche fondsen als gisteren; in 3 pCts. Binnenl. vertoonde zich levendige handel.

Bl. Gr. Onbep. St. 9½; Escador 3. Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt.; Prolongatie 3½ pCt.; Wissel-Disconto 3 pCt. Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 61½; Handelm. 163; Ardoins a 510 £ 20½.

AMSTERDAM, 12 October. EFFECTEN-SOCIETEIT. (Te half vijf.) Integr. 61½, 61½, 61½, 61½. Ardoins 510 £ 20½, 1½. Dito Coupons 24. Binnenl. 3 pCt. 31, 31½, 31½, 31½, 31½, 31½. Portug. 3 pCt. 63½. Uitgest. Mexic. van £ 100 18.

In Integralen was tot de koersen van 61½ en ½ vrij levendige affaire, en de stemming iets aangename.

Van Spaansche waren Onbep. Ardoins, door eenige verkoopen voor Duitse rekening iets minder vast; daarentegen was er tot verhoogde prijzen zeer levendige vraag naar Binnenl. 3 pCts.

### AFFESING VAN

### 5000 Schuldbekentenissen a f 1000

4½ pCts. AMORTISATIE-SYNDICAAT. Bij kennisgeving van Z. Exc. den Minister van Financiën, in dato den 8sten dezer, zijn, krachtens Z. M. Besluit van den 6den dezer (Staatsbl. no. 56), 25 reeksen tegen den 1sten November 1845 aflosbaar gesteld, zijnde van No. 227 tot en met no. 251, en alzoo een kapitaal van f 5,000,000 aan 4½ pCts. Schuldbekentenissen.

No.	1336—1650	No.	60713—66981
„	4174—4463	„	76963—77305
„	7066—7369	„	84246—84546
„	13002—13323	„	85518—85841
„	17783—18155	„	86138—86428
„	31111—31425	„	88208—88514
„	33491—33832	„	89533—89879
„	34465—34786	„	90187—90459
„	42357—42665	„	92382—92721
„	53319—53618	„	98450—98725
„	61568—61872	„	109462—109752
„	63089—63344	„	109753—110040
„	65209—65513		

### NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP. OPENLIJKE VERGADERING

op Woensdag, den 15den October, des avonds te zes uren, in de GROOTE CONCERTZAAL.

REDEVOERING van Prof. H. C. VAN LIMBURG BROUWER. BIJDRAGEN van Prof. H. C. VAN HALL.

BEWIJZEN VAN TOEGANG voor Vreemdelingen zijn op den dag van elke Vergadering, des namiddags van 12—1 uur, te bekomen bij den Penningmeester Dr. G. A. STRATINGH, in het wijde van de Heerestraat, en wel voor de GEWONE VERGADERINGEN tegen betaling van 25 cents, en voor de OPENLIJKE VERGADERINGEN van 50 cents.

\*. VERGADERING der LEDEN van het GENOOTSCHAP TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID, gevestigd te ONDERDENDAM, op Donderdag, den 16den October 1845, des namiddags te 3 uren, in het ZIJLVSTERHUIS te Onderdendam.

Op last van het Bestuur: Mr. A. J. VAN ROIJEN, Secretaris.

\*. EXAMEN van de LEERLINGEN, die INDUS-TRIËEL ONDERWIJS genieten van den Onderwijzer T. HOFKAMP, in tegenwoordigheid der Leden van het Departement, te vier uren, en daarna GEWONE VERGADERING van de Leden van het DEPARTEMENT Groningen der NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ tot bevordering der Nijverheid, op MAANDAG, den 20sten October 1845.

Namens het Bestuur: J. W. C. VAN ITERSUM, Secretaris.

\*. Onder dankbetuiging voor de welwillende medewerking, met welke Groningens Ingezeten in den vorigen winter getoond hebben, te willen behulpzaam zijn in het uitreiken van verwarmend en gezond voedsel aan hunne verarmde Stadgenooten, roepen KOMMISSARISSEN over de SPIJSUITDEELING AAN BEHOEFTEGEN door deze wederom hunne medewerking in voor de UITDEELINGEN, welke, gedurende de maanden JANUARIJ, FEBRUARIJ en MAART aanstaande, drie malen per week zullen plaats hebben, en waarvoor zij binnen kort de INTREKENINGSBILJETTEN zullen rondzenden, waarop een ieder, voor zoo vele portien als hij mogt verkiezen, zal kunnen inteekeenen.

De tegenwoordige omstandigheden hebben de ondergetee-kenden genoopt, om de INTREKENINGSBILJETTEN vroeger dan gewoonlijk uit te zenden, en om daarin te bepalen den prijs van iedere portie, welke wel lager, maar niet hooger gesteld zal kunnen worden; een en ander doet hen tevens ten volste vertrouwen, dat hunne Stadgenooten van de nuttigheid dezer inrigting voldoende overtuigd zullen wezen, en zij daardoor bij voortduring, ja meer dan ooit aangespoord zullen worden tot het verleen hunner milde bijdragen.

GRONINGEN, 8 October 1845.

G. VAN CALCAR, JR. J. J. CANTER CREMERS. H. NIENHUIS. H. R. HAIJUNGA. G. CREMERS. T. J. VAN IDDEKINGE. C. M. VAN BOLHUIS HOIT-SEM. D. R. WIJCKERHED BIS-DOM. A. VAN BERCHUIJS. P. W. VAN HEIJNINGEN. J. H. JAPPE. BOSCH. A. ZEPER.

### THEATRE FRANÇAIS de Groningue.

Avec permission des Autorités.

Mr. GUSTAVE LAMBOUR, Artiste du Théâtre des Vaudevilles de Paris, Directeur de la troupe Dramatique Française, a l'honneur d'informer le Public qu'il donnera pendant cet hiver des REPRESENTATIONS DRAMATIQUES, COMEDIES et VAUDEVILLES.

Persuadé que les Artistes ne négligeront rien pour plaire au public et mériter les suffrages des Amateurs qui voudront bien les honorer de leur présence, il ose espérer trouver dans cette ville, comme ailleurs, les encouragemens et la bienveillance indispensables pour faire réussir son entreprise. L'affiche du jour fera connaître le répertoire et le personnel de la Troupe.

Les débuts auront lieu du 1<sup>er</sup> au 15<sup>o</sup> Novembre.

### GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERICHTEN.

\*. Heden beviel vrij voorspoedig van eene DOCHTER J. B. REIGER, hartelijk geliefde Echtgenoot van J. SALVERDA, Kapitein 8ste Regt. Infant. VLISSINGEN, 7 October 1845.

\*. 's GRAVENHAGE, 7 October 1845. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe CHRISTINA D'HAUVANT, geb. ALBERDA van BLOEMERSMA. Eenige kennisgeving.

\*. Mijne geliefde Echtgenoot Vrouwe J. M. VAN SWIN-DREIN beviel heden van eene DOCHTER. GRONINGEN, 9 October 1845. W. M. DE MAREES VAN SWINDEREN.



Mijne geliefde Echtgenoot MARIA LOOS VAN WESTERKAPPEL beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER.

JAKOB BODISCO.

NOORDBROEK, 10 October 1845.  
Eenige kennisgeving.

Heden beviel mijne Echtgenoot JOHANNA VAN DIJKEN van eenen welgeschapen ZOON.  
GRONINGEN, 12 October 1845.  
J. DIEMERS.

Getrouwd:  
TJAART KORNELIS GEERTSEMA,  
te Schildwolda,  
en  
JOHANNA HAVINGS STEENHUIS,  
van Wirdum.  
SLOCHTEREN, 8 October 1845.

Tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid overleed alhier, op den vierden October j.l., na eene onverwachts hevig toegenomene ziekte van drie dagen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot HERMANNUS VAN DIJK, in den ouderdom van bijna vijftig jaren.  
ZWOLLE, 6 October 1845.

G. VAN DER VEEN,  
Wed. H. VAN DIJK.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, mijn bemind Echtgenoot HENDRIK HARMS VERVER, in den ouderdom van 78 jaren en 9 maanden.  
NIEUW SCHEEMDA, 7 October 1845.

S. H. GREMMER,  
Wed. H. H. VERVER.

Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, mijn geliefde Echtgenoot HARM AMSING, in den ouderdom van 56 jaren en 8 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 35 jaren.

Vier Kinderen en eene aangehuwde Dochter betreuen met mij zijn smartelijk verlies, maar de hoop, dat de dierbare overledene het betere leven is ingegaan en het vertrouwen op Gods ondersteuning en alwijs bestuur, leugit mijne smart.

PS. Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten de Stad, gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen. De TINGIETERS AFFAIRE blijft continueren, waarmede zij zich vriendelijk aanbeveelt.  
GRONINGEN, 11 October 1845.

TRIENITJE BEUKERS,  
Wed. H. AMSING.

Tot den 1sten Januarij 1846 wordt door P. VAN ZWEDEN, te Groningen, aangeboden, als de voorraad zoo lang strekt,

voor f 2,30, in plaats van f 4,20:

BRIEVEN IN ANTWOORD OP DE BRIEVEN VAN PROF. PH. W. VAN HEUSDE, benevens de WEDERLEGGING op de PROEVE VAN NAVORSCHING IN DE TALEN, ter beantwoording der vragen: Hoe komt de mensch tot waarheid; hoe komt hij tot deugd; hoe moeten wij eenmaal tot wijsheid komen? door Prof. F. C. DE GREUVE.

Door den Boekverkooper H. H. ROELFSEMA is uitgegeven en verzonden:

LEERREDE ter bevestiging van Do. A. T. REITSMA, uitgesproken door E. J. DIEST LORGION, Theol. Doct. en Predikant te Groningen. Prijs..... f 0—40.

Bij C. VAN DER POST, JR., Boekhandelaar te Utrecht, en verder alom is, ter wering van nadruk, tot ult. December 1845 te bekomen, a f 6, in plaats van f 12:

PH. W. VAN HEUSDE, DE SOCRATISCHE SCHOOL OF WISGEERTE VOOR DE NEGENTIENDE EEUW, 4 Dln. 2de, veel vermeerderde uitgave, met een uitmuntend Portret.

NB. De voorhanden zijnde Ex. laten niet toe om Ex. in Commissie te zenden.

## BELANGRIJK LETTERNIEUWS.

Door den ondergeteekende, Boekhandelaar te Leiden, is eene Intekening geopend, waarvan het Prospectus met Intekeningslijst bij de meeste Boekhandelaren des Rijks voorhanden is, op het Werk:

### KOSMOS. (Heelal).

ONTWERP EENER

NATUURKUNDIGE WERELDBESCHRIJVING, Alexander von Humboldt.

Welk Werk zal worden vertaald door den WelEd. Z. Gel. Heer E. M. BEIMA, Math. Mag. et Phil. Nat. Doctor, Conservator bij 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie, te Leiden.

Men gelieve het Prospectus te lezen, en het zal alsdan onnoodig zijn, hier in enige ontwikkeling over het gewigt dezer onderneming te treden, of iets ter aanprijzing te zeggen van den beroemden Schrijver, van het uitmuntende Werk, of van den verdienstelijken Vertaler. De Uitgever meent, door het bezorgen eener goede en zoo min mogelijk kostbare vertaling van den **KOSMOS**, aan den wensch van velen te zullen voldoen; want niet ieder toch is het gegeven, al leest men de Hoogduitsche taal, alles, wat een werk als de **KOSMOS** bevat, te verstaan; hij vertrouwt daarom, dat zijne onderneming algemeen bijval zal vinden, en met den besten uitslag worden bekroond.

LEYDEN, 2 October 1845.

P. H. VAN DEN HEUVELL.

J. M. VAN 'T HAARF, te 's Gravenhage, heeft heden verkrijgbaar gesteld de TWEEDE, VERBETERDE DRUK van het zoo gunstig bekende en voor JONGGEHUYDEN onmisbaar werkje van Dr. JOSEPH MEIJER, getiteld:

### ONDERRIGTINGEN

AANGAANDE DE ZWANGERSCHAP, DE VERLOSSING EN HET KRAAMBED.

In Brieven van een' Geneesheer aan eene aanzienlijke gehuwde Vrouw.  
Dit behagelijk en net uitgevoerde Boekje kost slechts 65 Cents.

### TUFT VOOR DE ARMEN.

Ieder die genegen mogt zijn, de benoedigde Bakken LANGE TUFT voor de ARMEN der NEDERDUITSCH-HERVOORDE GEMEENTE DEZER STADTE LEVEREN, wordt verzocht vóór den 24sten October 1845, een STAAL van ten minsten 20 TURVEN, met opgaaf van den PRIJS per BAK, te bezorgen ten huize van den ondergeteekende, aan de Groote Markt.

GRONINGEN, 8 October 1845.  
Mr. H. J. TRIP.  
Archidiaken.

### NEDERLANDSCHE HANDELSMAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE, bemerkende, dat nog sommige houders van, in gevolge de aankondiging van den 28sten Junij 1844, met den 1sten Januarij l.l. aflosbaar gestelde Schuld-bekentenissen, uit de daarbij vermelde Leeningen van f 10 en f 13 Miljoenen voortgevoeld, die stukken nog niet ter AFLOSSING hebben aangeboden, en dat intusschen COUPONS dier SCHULDBEKENTENISSEN worden in omloop gebracht, waarop GEENE of slechts GEDEELTELIJKE RENTE verschuldigd is, — brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, bij de INLEVERING der gedachte SCHULDBEKENTENISSEN tot die aflossing, zal moeten worden bijbetaald, of wel bij die aflossing zal worden ingehouden het bedrag der ontbrekende Coupons, welke na de aflosbaarstelling verschenen en in omloop gebracht mogen zijn; terwijl de Houders van zoodanige Coupons bij deze worden verwittigd, dat de betaling derzelfde uitsluitend ten KANTORE der DIRECTIE zal plaats hebben, en alleenlijk van die Coupons, waarvan de Schuld-bekentenissen, waartoe ze behooren, reeds zijn afgelost.

AMSTERDAM, 26 September 1845.  
VAN DER OUDERMEULEN, President.  
T. SCHUURMAN, Direct., jing. Secret.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der GEMEENTE DELFZIJL brengen bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat de NAJAARS-VEERMARKT te DELFZIJL zal worden gehouden op DONDERDAG den 16den dezer maand, en dat aldaar GEEN STEDEGELD betaald zal worden.

DELFZIJL, 4 October 1845.

Burgemeester en Wethouders voordr.:  
P. J. VOS.

Ter ordonnantie van dezelvez,  
De Secretaris:  
ONNEKES.

DE KALVERENMARKT TE DOCKUM zal worden gehouden op ZATURDAG, den 25sten October 1845.

### KENNISGEVING VAN DEN VERKOOP VAN EEN IN EXECUTORIAAL BESLAG GENOMEN HEK-TJALKSCHIP.

Op VRIJDAG, den 24sten October 1845, des voormiddags te half tien, zal, ter Rolle van de Arrondissements-Regtbank te Groningen, zitting houdende in de Oude Boteringestraat aldaar, aan den meest-biedenden en hoogstafmijnenden worden verkocht: een HEK-TJALKSCHIP, genoemd DE GOEDE HOOP, volgens notariële Grosse lang 18 Ellen, 2 Palmen, 7 Duimen, wijs 3 Ellen, 4 Palmen, 7 Duimen, en hol 1 El, 7 Palmen, 4 Duimen. — groot drieënzeventig Tonnen, — met al deszelfs OPGOEDEREN en TOEBEHOREN, zoo en in diervoorge als hetzelfde is in beslag genomen, liggende te Groningen, in de Noorderhaven, en in eigendom toebehoorende aan RUURD PIETERS HOEKSTRA, Schipper, en nu wijlen deszelfs Huisvrouw MINKE JOUKES WIERSMA, vroeger Ehelieden, wonende aan boord van het voornoemde Schip, wordende thans bevaren door eerstgemelde, gearresteerd uit kracht van eene Eerste Grosse eener Notariële Akte op den 4den Julij 1831, gepasseerd voor den Notaris Jonkheer JEAN LOUIS THEODORE WAUBERT DE PUISEAU, residentende op de Lemmer, in tegenwoordigheid van getuigen, behoorlijk geregistreerd, tot betaling van f 2088, uitmakende de principale vordering en de daarop verschenen interessen, onverminderd de loopende interessen, kosten en misen van executie, bij proces-verbaal van den Deurwaarder D. G. FRITS, te Groningen, van den 16den September 1845, behoorlijk geregistreerd, ten verzoeken van Meijfvrouw SIETSKES TJEERDS AGES, zonder beroep, wonende te Lemmer, hebbende ten dezen domicilie gekozen ten Huize van Mr. ANTONIUS MODDERMAN, Procureur bij opgemelde Regtbank, wonende te Groningen, die in dezen als zoodanig voor de executante occupeert.

Ten laste van RUURD PIETERS HOEKSTRA, Schipper, en nu wijlen deszelfs Huisvrouw MINKE JOUKES WIERSMA, vroeger Ehelieden, wonende aan boord van het voornoemde Schip, zijnde dat proces-verbaal overgeschreven ten Kantore der Hypotheek en van het Kadaster te Groningen, den 19den September 1845, in deel vijf, no. 457, folio 18.

Het voormelde Hek-Tjalkschip en toebehooren wordt door de executante ingezet voor de som van Vijfhonderd Guldens.

A. MODDERMAN,  
Procureur.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op Woensdag, den 15den October 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Koffijhuis-houder B. TEN HAVE, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Een groot en sterk PAKHUIS, DE GROOTE SLEUTEL genoemd, met een daarin verbonden WOONHUIS en KELDERS, welke afzonderlijk worden verhuurd, get. I 239 rood, staande aan de Noorderhaven, bij de Draaibrug, te Groningen.

II. Een ruim en sterk PAKHUIS, DE KLEINE SLEUTEL genoemd, staande in den Vischhoek te Groningen, achter het vorige Perceel. — Om te aanvaarden den 1sten November 1845. — Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

NB. Een gedeelte van den Koopprijs kan, tegen billijken interest, over deze Goederen, onder regt van Hypotheek, blijven uitstaan.

### VERKOOPING VAN MEUBELAIRE GOEDEREN.

Op VRIJDAG, den 24sten October, des namiddags te 2 uren, zullen, ten overstaan van een' daartoe BEVOEGDEN BEAMBTE, in het openbaar worden verkocht: Eenige MEUBELAIRE GOEDEREN, bestaande in eene extra groote ETENSTAFEL, andere TAFELS, STOELN, KAGCHELS, LAMPEN, ENZ., en zulks in het Gebouw in de Oosterstraat, geteekend letter S no. 55 zwart. Te bezien des daags vóór den Verkoop, des voormiddags van 9—12 en des namiddags van 2—4 uren, en op den Verkoopdag alléén des voormiddags.

### Op Woensdag, den 29sten Oct.

1845, des morgens te 10 uren en vervolgens, zal, ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, vóór en in het sterfhuize van wijlen Mevrouw de Wed. van den Heer van HASSELT, aan de Noordzijde van het Martini Kerkhof, te Groningen, publiek worden verkocht: gedeeltelijk der Erflietters netten INBOEDEL, bestaande, onder anderen, meest uit MAHONIEHOUTEN MEUBELS, als STOELN, TAFELS, waarbij eene met 7 losse bladen, SECRETAIRE, COMMODE en TRUMEAU met Marmeren BLAD, CANAPE met Paardenbaren Matrasen, een KABINET, heldere SPIEGELS, PENDULE, KEUKENKLOKKEN, KAGCHEL, LEDEKANTEN met BEHANGSELS, TAPIJTEN, een fraai TAFELSERVIES, groote JAPANSCHSE VISCHSCHOTELS, verschillend PORSELEIN, verlakt TINGOED, KOPER, IJZER, BLIK, VAATWERK, grof STEENGOED en meer andere GOEDEREN, en voorts 6 zeer fraaije ANTIQUE ZILVEREN KANDELAARS, en 2 dito SNUITERBAKJES.

Alles te bezien des daags bevorens des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren.

Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris.

### HOUTVEILING.

op eerstkomenden DONDERDAG, den 16den October 1845, des voormiddags te tien uren, ten verzoeken en bij den Zaagmolen van den Heer J. KRANENBORG, te Oude Pelika, van:

Twee Ladingen NOORDSCH HOUT, bestaande in extra mooie Maats en Overmaats VUREN BALKEN, DITO JUFFERS in diverse soorten, benevens eene partij SPIEREN en SPARHOUTEN, alles onlangs nieuw aangevoerd van Brewig en Oosterrisoer.

Mr. B. HAITZEMA VIETOR, Notaris.

De Notarissen A. LIJCKLAMA en Mr. C. WIERSMA, beide te Leeuwarden, zullen, op Zaturdagen, den 25sten October en den 8sten November 1845, telkens des namiddags te 4 uren, ten na te melden Huize, publiek, bij provisionele en finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

1. Het van ouds gerenomeerde LOGEMENT DE ROSKAM, te Kollum, bestaande in eene royale HUIZING, twee STALLINGEN, waarvan de eene voor circa 100 Paarden, en Erf, gekwoteerd in wijk A met nos. 115 en 116, ten Kadaster bekend Gemeente Kollum, sectie A no. 130, als Huis en Erf ter grootte van 3 Roeden 30 Ellen, en no. 131 als Huis en Erf ter grootte van 3 Roeden 60 Ellen.

2. Een kamp GREIDLAND, gelegen aan den Trekweg ten Zuiden van en aan het Gebuurte van Kollum, DETOLHUISKAMP genoemd, ten Kadaster bekend Gemeente Kollum, sectie D no. 567, voor eene grootte van 28 Roeden 20 Ellen, benevens een plek BOUWLAND, ten Zuiden daarvan gelegen, ten Kadaster bekend Gemeente Kollum, sectie D no. 585, laan als Bouwland, voor eene grootte van 7 Roeden 90 Ellen.

Beide percelen door J. G. PATER als huurder wordende bewoond en gebruikt.

Den 12den Mei 1846 vrij te aanvaarden.

FIRMA VAN CLEEFF & HESSELEN K.

### 1. Heden Namiddag

FINALE AFLOOP der VERKOOP in 't LOKAAL bij den Apoortenboog, van fijne PECCO, JOOSJES, UXIM, HY-SANT'SCHIN, TONKAY, CONGO en ANDERE FIJNE THEEEN en veel meer ANDERE ARTIKELEN.

### 2. DONDERDAG, DEN 16den OCT. EK.

's morgens te 10 uren en vervolgens, de nagelaten deftige MEUBELN en nette INBOEDEL, bestaande in MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, DITO COMMODE, EIKENHOUTEN BOEKENKAST, RONDE KOLOM- en UITTREKTA-FELS met Mahoniehouten Randen, best EIKENHOUTEN KISTKABINET, groote SPIEGELS en SCHILDERIJEN met Vergulde Lijsten, solide STOELN, BLOEMVAZEN, PORSELEINEN, GLAS, ENGELSCH AARDEWERK, KOPER, TIN en verder HUISHOUDELIJK GOED, een geheel nieuwe KINDERWAGEN op Veren, groote KOLOM-KAGCHEL, GORDIJNEN, beste BEDDEN met TOEBEHOREN en veel meer andere MEUBELN en GOEDEREN. Te bezien Morgen-namiddag.

Ten overstaan van den Deurwaarder GLAS, zal er, op Maandag, den 27sten October 1845, precies te 1 uur, aan de BOEREN BEHUIZING van EKENSTEIN, bij het Oosterwiltwerder Verlaat, onder Tjansmeer, Boeldag gehouden worden van 30 puike vette, zware KOELJEN en 24 beste LAMMEREN; kennende het Vee in de Weide blijven.

### UIT DE HAND TE KOOP:

Eene HEEREN BEHUIZING, in het midden der Stad, kort bij de Groote Markt, bestaande in zes Kamers, Keuken, Meidenkamtje, Kelder, Opene Plaats en verder gerijf. Te bevragen bij den Timmerman HERES, in de Turftorenstraat.

### UIT DE HAND TE KOOP:

Een HUISJE, staande Westzijde in de Folkingestraat alhier, letter X no. 203, waarin twee Kamers, een extra Groote Kelders en eene Achterkamer met afzonderlijken uitgang, en verder OPENE PLAATS, BLEEK, Put, Regenbak, enz. Te bevragen bij C. VAN ELMPT.

### TE HUUR,

om op primo November te aanvaarden: Eene nette BURGERWONING met OPENE PLAATS, staande en gelegen in de Nieuwe Kijk-in-'t Jaststraat. Nadere informatie bij D. BAKKER, bij de Korenbeurs.

### TE HUUR:

Een BOVENWONING, om voort of primo November te aanvaarden, in den Caroliweg, het derde Huis van de Oosterstraat, boven de Juffer SCHANCK. Te bevragen bij den Droogist W. BENTUM, in de Oosterstraat.

De ondergeteekende, zijns ondanks, maar eershalve, voor zijn post als Kotschoolhouder enz. te Appingedam beklant hebbende, en thans alhier woonachtig, verlangt, ter VERZORGING en OPLEIDING, een paar JONGELIEDEN, die tevens van alle INSTELLINGEN van ONDERWIJS zullen kunnen profiteren. Als BEËINDIGD TRANS-LATEUR voor het Arrond. Appingedam blijft hij werkzaam; terwijl hij almede zal voortgaan met het VERTALEN VAN BOEKWERKEN, ENZ.; voor al hetwelk hij zich bij voortdurend vriendelijk aanbeveelt. Adres: bij der Akerk, Zuidzijde.  
GRONINGEN, 14 October 1845.

T. RAVEN, Hz.

De ondergeteekende verlangt ten spoedigste een' geschikten ONDERMEESTER, liefst van den HOOGSTEN RANG; alsmede voor de MEISJESSCHOOL eene geschikte MEISJES-KWEEKELING.

R. G. RIJKENS.

De ondergeteekende berigt, dat hij is VERHUIST van Schoolholm naar de HEEREN-STRAT, boven den Koopman LA GRO, en dat de CURSUS met den 1sten November aanstaande een' aanvang zal nemen.

GRONINGEN, 13 October 1845.

M. ELLENBERGER,  
Dansmeester.

De ondergeteekende biedt zijne geëerde STAD- en LANDGENOOTEN zeer voordelig aan: Eene FRAAIJE SORTERING ZILVEREN THEESERVIEZEN, a la Renaissance, du Gadrons

### en Anthique Graves;

FRAAIJE OLIE- en AZIJNSTELLEN, BRILLANTE ZILVEREN KANDELAARS, PRESENTEERTROMMETJES en veel meer ARTIKELEN van dien aard. — Ook heeft hij eenige THEESERVIEZEN, KOFFIJVAZEN, KOFFIJKANNEN en TABAKSKOMFOREN, zoo goed als NIEUW; DAMES PARURES, GULDEN en ZILVEREN ARMBANDEN, GULDEN en ZILVEREN CILINDER- en ANDERE HOROLOGIËN, DIAMANTEN PLAATSPELDEN en hetgeen meer tot eene COMPLETE SORTERING behoort.

Hij vleit zich met een talrijk bezoek, en vertrouwt, dat de MODELLEN en PRIJZEN aanleiding zullen geven, dat zijne Begunstigers niet onvoldaan zullen terug gaan; waartoe hij zich beleeftelijk aanbeveelt.

IZAÁK B. DE BEER,  
Goud- en Zilversmid.

### N. F. DE HARTOGH,

in 't midden der Zwamenstraat, roode letter K no. 47, bij wien in de afgeopene 196ste KON. NED. LOTERIJ onderscheidene PRIJZEN getrokken zijn, als: f 5000, f 1000, differente van f 400, f 200 en f 100, levert LOTEN vóór de 197ste LOTERIJ, die op den 20sten October begint te trekken, zoowel als in huur. Zich bij continuatie minzaam aanbevelende.

Blaauwe Kasdruiven, bij J. VROOM, in de N. Kijk-in-'t Jaststraat.

### HARDDRAVERIJ.

Met permissie van den BURGEMEESTER der Gemeente Hoogherk, gedenkt de Kastelein P. BIJMA, aan den straatweg buiten de Apoort, te Kosterloren, op DONDERDAG, den 16den October 1845, te laten VERHARDDRAVEN Als PRIJS: een briljant ZILVEREN TABAKSKOMFOOR;

Als PREMIE: een' smaakvollen SCHILDPADDEN SIGAARROKER;

door Paarden, die tot genoeg der Keurmeesters zijn en geen' Stads Prijs of Premie, noch Prijs daár ter plaatse gewonnen hebben. De Aangifte te één uur; de Rijding precies te twee uren.

De ondergeteekende kan nog eenige MEISJES plaatsen, welke grondig ONDERWIJS verlangen in het MAKEN van DAMES en VROUWEN KLEEDING, en verder in alles, wat tot dat vak behoort; verzoekende verder een gunstig aandenken, daar men zich van eene nette en zuinige behandeling kan verzekerd houden.

A. M. STRAATMAKER,  
geb. RHODENS.

Voor 50 Cts. per middag, verlangt men eenige HEEREN aan TAFEL. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

Voor een' HEER of eene JUFVrouw is gelegenheid, ten platten lande, in een gezond oord, KOST en INWONING te bekomen, des verkiezende met eene vrije Kamer. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Er biedt zich een PERSOON aan als PLATSVERVERANGER voor een MILIEU. Adres aan BUREAU dezer COURANT.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUISHOITSEMA, Boekdrukker.